

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA

PRIJEDLOG

PROJEKTA

**RESOCIJALIZACIJE OVISNIKA O DROGAMA KOJI SU ZAVRŠILI NEKI OD PROGRAMA
ODVIKAVANJA OD OVISNOSTI I REHABILITACIJE U TERAPIJSKOJ ZAJEDNICI ILI
ZATVORSKOM SUSTAVU, TE OVISNIKA KOJI SU U IZVANBOLNIČKOM TRETMANU I DUŽE
VRIJEME STABILNO ODRŽAVAJU APSTINENCIJU I PRIDRŽAVAJU SE PROPISANOG NAČINA
LIJEČENJA**

SADRŽAJ:

1. UVOD - ANALIZA STANJA.....	3
2. CILJEVI PROJEKTA.....	5
3. METODOLOGIJA IZRADE PROJEKTA.....	6
4. SADRŽAJ PROJEKTA	6
5. PROTOKOL SURADNJE I POSTUPANJA MJERODAVNIH DRŽAVNIH TIJELA, USTANOVA I ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA U PROVEDBI PROJEKTA RESOCIJALIZACIJE.....	8
6. MJERE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA REHABILITIRANIH OVISNIKA KOJE SU UVRŠTENE U GODIŠNJI PLAN ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA ZA 2007. I KOJE ĆE SE UVRSTITI U NAVEDENI PLAN U 2008. I OSTALE MJERE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA.....	15
7. MJERE PREDSTAVLJANJA PROJEKTA I PROVEDBA PROJEKTA.....	23
8. INFORMIRANJE, PRAĀENJE I EVALUACIJA PROJEKTA.....	23
9. ZAKLJUĀAK.....	24
10. PROCJENA POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA KOJA BI SE IZDVAJALA IZ DRŽAVNOG PRORAĀUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA PROVEDBU PROJEKTA RESOCIJALIZACIJE ZA 2007./2008.....	25
11. DODATAK 1. EVALUACIJSKI OBRASCI ZA PRAĀENJE INDIVIDUALNOG PROGRAMA DOŠKOLOVANJA, PREKVALIFIKACIJE I ZAPOŠLJAVANJA.....	27
12. DODATAK 2. IZVJEŠĀE O REZULTATIMA ISTRAŽIVANJA O ZAINTERESIRANOSTI OSOBA OVISNIH O OPOJNIM DROGAMA ZA DOŠKOLOVANJE, PREKVALIFIKACIJU I ZAPOŠLJAVANJE.....	45

1. Uvod - Analiza stanja

Ovisnost o drogama je kronična recidivirajuća bolest, ali i složena društvena pojava koja ostavlja dugoročne štetne posljedice na pojedinca, obitelj i društvo u cjelini.

Stoga je postupak liječenja i odvikavanja od ovisnosti o drogama dugotrajni proces koji za cilj treba imati sveobuhvatno zahvaćanje ove problematike s medicinskog, psihološkog i socijalnog aspekta, kako u samom planiranju i izradi programa liječenja i suzbijanja zlouporabe opojnih droga tako i u izravnom tretmanu ovisnika o drogama. Svakako da uspješnosti svih programa suzbijanja zlouporabe opojnih droga i liječenja ovisnika o opojnim drogama pridonosi i kvalitetna provedba projekta resocijalizacije ovisnika u zajednici. Pod resocijalizacijom se u najširem smislu podrazumijeva svaki oblik društvenog uključivanja i afirmacije kroz različite aktivnosti iz područja športa, kulture, rada i drugih društvenih aktivnosti. Stoga bi resocijalizacija ovisnika o opojnim drogama trebala biti logičan slijed psihosocijalne rehabilitacije u terapijskoj zajednici, penalnom sustavu i zdravstvenoj ustanovi, a najznačajniji dio resocijalizacije je iznalaženje zaposlenja i stručno osposobljavanje ovisnika za određena zanimanja kao preduvjet njihove uspješne afirmacije u društvu.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u zdravstvenom sustavu tijekom 2005. godine zbog zlouporabe opojnih droga tretirano je **6.668** ovisnika (224 osobe na 100.000 stanovnika u dobi od 15-64 godine), što predstavlja povećanje od 15,6 posto. Od svih liječenih, najveći broj (4.867) ovisnika uzimali su opijate, novih osoba u tretmanu je bilo 1.770, a novih ovisnika o opijatima 785.

U usporedbi s 2004. godinom broj novih osoba u tretmanu veći je za **9,33 posto**, a bilježi se i povećanje broja ovisnika o opijatima za **7,24 posto**. Tijekom 2005. godine u terapijskim zajednicama na odvikavanju od ovisnosti bila su **1.253** ovisnika, od kojih **1.091** muškarac i **162** žene.

Među osobama koje su uzimale opijate najveći je udio nezaposlenih (**44,9 posto**), a redovito je zaposleno njih **26,6 posto**, dok **16,2 posto** izjavljuje da ima povremeni posao. Učenika i studenata je **5,5 posto** ukupno. Među onima koji uzimaju neopijate, kao i 2004. godine, najviše je učenika (**31,3 posto**) te studenata (**14,3 posto**). Nezaposleni čine **27 posto** svih neopijatskih uzimatelja. Među liječenim ukupno najviše je onih koji su završili srednju školu (opijati – **69,2 posto**; neopijati – **54,9 posto**).

Nadalje, rezultati istraživanja interesa ovisnika u terapijskim zajednicama ili zatvorskim ustanovama koje je proveo Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga tijekom prosinca 2006. i siječnja 2007. s ciljem ispitivanja interesa osoba za doškolovanje, prekvalifikaciju i zapošljavanje, pokazali su da od **351** osobe (u zatvorima i kaznionicama Republike Hrvatske **284 osobe**, odnosno terapijskim zajednicama **67** koje su sudjelovale u istraživanju, čak **83,2** posto iskazalo je želju za nekim oblikom doškolovanja i prekvalifikacije. Među ispitanicima, najviše osoba je sa srednjom stručnom spremom (**52,5** posto zatvori i kaznionice, **64,2** posto terapijske zajednice) te osoba sa završenom osnovnom školom i prekvalifikacijom za neko zanimanje (**44** posto zatvori i kaznionice, **32,9** posto terapijske zajednice), a u istraživanju su sudjelovale samo tri osobe s višom stručnom spremom, dok onih s visokom stručnom spremom u uzorku nije bilo. Za prekvalifikaciju za zanimanja koja su deficitarna u županijama u kojima ispitanici imaju prebivalište ukupno je zainteresiran **171** ispitanik (48,7 posto), od kojih je u zatvorima i kaznionicama zainteresirano **48,2** posto ispitanika, a od osoba koje su trenutno

u terapijskim skupinama **64,2** posto. Također, kao najveće prepreke u procesu resocijalizacije i ponovnom uključivanju u normalan život ispitivane osobe percipiraju stigmatizaciju ovisnika, isključivanje iz društva te neadekvatnu potporu državnih institucija i nevladinih organizacija¹.

Kao što je poznato, ovisnici se vrlo često nakon završenog liječenja ne mogu uspješno uklopiti u društvenu sredinu zbog niza razloga, a jedan od njih je javno mišljenje o problemu ovisnosti o drogama, koje cijelu ovisničku populaciju marginalizira, stigmatizira i isključuje iz radne i školske sredine. Potpora obitelji također u velikom broju slučajeva nije zadovoljavajuća, te se i nakon uspješno završene rehabilitacije velik broj ovisnika ponovno vraća drogama i ovisničkom stilu življenja. Značajno je istaknuti da su dosadašnja iskustva resocijalizacije ovisnika u našem društvu vrlo slaba. Premda iskustva govore da je projekt resocijalizacije preduvjet za uspješno održavanje apstinencije i uključivanje ovisnika u društvo, on kao takav nije bio definiran u Nacionalnoj strategiji suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj iz 1996. godine. Novom Nacionalnom strategijom suzbijanja zlouporabe opojnih droga za 2006.-2012. godinu i Akcijskim planom suzbijanje zlouporabe opojnih droga za 2006. - 2009. godinu predviđeno je niz mjera koje usmjerene ponovnom uključivanju ovisnika u društvenu zajednicu nakon uspješno završenog programa rehabilitacije. U navedenim dokumentima na području resocijalizacije ovisnika utvrđeni su sljedeći prioriteti:

- a. Pomoć ovisnicima koji su u nekom od tretmana liječenja ili onima koji su uspješno završili neki od tretmana liječenja, u završavanju osnovnog i srednjeg obrazovanja ili prekvalifikaciji zanimanja
- b. Osmišljavanje programa stručne prekvalifikacije na temelju relevantnih statističkih pokazatelja o stručnoj spremi ovisnika i njihovoj motiviranosti za doškolovanje ili prekvalifikaciju te sukladno stvarnim potrebama tržišta rada
- c. Poticanje programa zapošljavanja ovisnika koji su završili programe rehabilitacije u terapijskim zajednicama
- d. Posebna pozornost posvetiti će se ponovnom uključivanju u društvo osoba koje su izdržale kaznu zatvora ili su se vratile iz odgojnih ustanova.
- e. Posebnu pozornost potrebno je usmjeriti daljnjem oblikovanju djelatnosti za poticanje socijalne uključenosti onih skupina ovisnika o drogama koji su uključeni u djelatnosti na drugim područjima – primjerice programi održavanja metadonom, ovisnici u zatvorima, odgojnim domovima i slično.
- f. Osnivanje stambenih zajednica za ovisnike koji se nakon završene rehabilitacije ili odsluženja kazne zatvora ne mogu vratiti u svoju sredinu zbog obiteljskih, socijalnih i stambenih uvjeta (beskućništvo i slično).

Ponovno uključivanje u društvo treba obuhvaćati i skupinu ovisnika koji ne mogu ili ne žele prestati s uzimanjem droga. Za te pojedince koji su, osim socijalne isključenosti (beskućništvo, nezaposlenost), izuzetno ogorčeni i zbog različitih bolesti, potrebno je osigurati primjerene prostorije, odnosno utočišta (javne kuhinje, prenoćišta, mogućnosti održavanja osobne higijene).

¹ Cjelokupno izvješće o rezultatima istraživanja interesa osoba ovisnih o droga za doškolovanje, prekvalifikaciju i zapošljavanje nalazi se u prilogu uz Projekt (Dodatak 2)

Resocijalizaciju ovisnika koji su na tretmanu i rehabilitaciji u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi potrebno je poèeti u završnoj fazi boravka u ustanovi i kontinuirano je nastaviti nakon povratka s lijeèenja. U poèetku je ovisniku koji je završio rehabilitaciju u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi potrebna intenzivna psiho-socijalna potpora kako bi što prije pronašao zaposlenje, dovršio školovanje ili na drugi naèin se aktivno ukljuèio u život u zajednici.

Shodno tome preduvjet uspješne provedbe procesa resocijalizacije je svakako izgradnja mreže institucija za lijeèenje ovisnika, detoks jedinica, centara za prevenciju i lijeèenje ovisnosti, kao i terapijskih zajednica, a za uspješnost procesa resocijalizacije svakako je vrlo znaèajno raditi i na motivaciji ovisnika o drogama za ukljuèivanje u program obrazovanja i opæenito proces resocijalizacije. Treba istaknuti da æe program resocijalizacije obuhvatiti i onu skupinu ovisnika koji se nalaze u izvanbolnièkom lijeèenju i duže vrijeme održavaju apstinenciju ili koriste supstitucijsku terapiju, te ako se u korištenju supstitucijske terapije pridržavaju propisanog naèina lijeèenje i uputa lijeèenika. Valja napomenuti da u tim sluèajevima program resocijalizacije za takvog ovisnika može poèeti iskljuèivo na pismenu preporuku ovlaštenog lijeèenika u Službi za prevenciju i izvanbolnièko lijeèenje ovisnosti.

2. Ciljevi projekta

Osnovni cilj ovog projekta je sustavno i trajno rješavanje pitanja društvene reintegracije ovisnika nakon završenog odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili penalnom sustavu ili zdravstvenoj ustanovi putem adekvatnog modela resocijalizacije ovisnika o drogama u zajednici, koji æe se moæi dugoroèno i kontinuirano provoditi u svim županijama u Republici Hrvatskoj.

Osim toga, projekt resocijalizacije ovisnika ima i sljedeæe **posebne ciljeve**:

1. analizirati, vrednovati i unaprjeđivati rad udruga koje djeluju na području resocijalizacije i poticati osnivanje udruga za socijalnu potporu ovisnicima o opojnim drogama (koje pružaju usluge savjetovanja vezanih uz ostvarivanje prava na zapošljavanje, prekvalifikaciju, doškolovanje i ukljuèivanje u druge društvene aktivnosti)
2. edukaciju struènjaka i volontera za rad na području resocijalizacije
3. povezivanje i suradnju struènjaka i institucija za resocijalizaciju s institucijama za lijeèenje, rehabilitaciju i penalni tretman ovisnika
4. izradu projekta resocijalizacije na temelju analize stanja o broju rehabilitiranih ovisnika, njihovoj motiviranosti za doškolovanje i zaposlenje, te potrebama tržišta rada u pojedinim županijama
5. osmišljavanje moguæih programa izobrazbe i struène prekvalifikacije na temelju relevantnih statistièkih pokazatelja o struènoj spremi ovisnika i njihovoj motiviranosti za doškolovanje te njihovo provođenje
6. dugoroèno planiranje individualnih programa i praæenje nakon završenog lijeèenja
7. poticanje zapošljavanja bivših ovisnika (Godišnji plan za poticanje zapošljavanja).

3. Metodologija izrade projekta

Budući da izrada i provedba sveobuhvatnog projekta resocijalizacije zahtijeva međuresornu suradnju i multidisciplinarni pristup, koraci u izradi takvog projekta bili su sljedeći:

1. Organiziran je sastanak s predstavnicima mjerodavnih ministarstava (Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa Uprava za zatvorski sustav, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti), predstavnicima sindikata, Hrvatske udruge poslodavaca i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje kako bi se predstavile glavne smjernice za izradu projekta resocijalizacije i ustrojila stručna radna skupina za njegovu izradu.
2. Istražene su potrebe tržišta rada za određenim vrstama zanimanja (Hrvatski zavod za zapošljavanje i Hrvatska udruga poslodavaca), te je sukladno tome sastavljena ponuda za prekvalifikaciju i doškoloavanje prema županijama (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa).
3. Od osnovane međuresorne stručne radne skupine ustrojene su dvije podskupine, od kojih je jedna bila zadužena za izradu 1. Protokola suradnje i postupanja mjerodavnih državnih ustanova i organizacija civilnog društva u provedbi projekta resocijalizacije, a druga za izradu 2. Prijedloga mjera za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika za Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007. i 2008.
4. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva prihvatilo je prijedlog da se Mjere za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika navedene u ovom Projektu uvrste u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007./2008. godinu koji se izrađuje na temelju Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. godine. Prihvaćen je i prijedlog Ureda da se za liječene ovisnike ne propisuje dužina prijave u evidenciji Zavoda za zapošljavanje radi ostvarivanja prava na mjeru sufinanciranje zapošljavanja i financiranje obrazovanja za nepoznatog poslodavca.
5. Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe opojnih droga je na svojoj 11. sjednici održanoj 20. ožujka 2007. godine usvojilo navedeni Projekt čiji je sastavni dio Protokol i Mjere za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika koje su uvrštene u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007. i koje će se uvrstiti u navedeni plan u 2008. godini sukladno Nacionalnom akcijskom planu zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. godine te donijelo zaključak da se isti uputi na usvajanje Vladi Republike Hrvatske.
6. Nakon usvajanja projekta od strane Vlade Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga izvijestit će sva mjerodavna tijela državne uprave i druge nositelje provedbe mjera iz projekta o zaključku Vlade Republike Hrvatske, te osmisliti mjere za predstavljanje istog javnosti.

4. Sadržaj projekta

S obzirom na navedeno, Projekt resocijalizacije ovisnika o drogama koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili zatvorskom sustavu, te ovisnika koji su u izvanbolničkom tretmanu i duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja, temelji se na sljedećim dvjema osnovnim sastavnicama:

1. prekvalifikacija i doškoloavanje ovisnika o drogama koji su u nekom od programa rehabilitacije ili su završili takav program, sukladno potrebama tržišta prema pojedinim županijama
2. poticanje zapošljavanja ovisnika.

Razrada navedenih sastavnica definirana je sljedećim cjelinama koje su ujedno i sadržaj projekta;

A. Protokol suradnje i postupanja mjerodavnih državnih ustanova i organizacija civilnog društva u provedbi projekta resocijalizacije - kojim su definirani načini postupanja i suradnje pojedinih ustanova u provedbi projekta (terapijskih zajednica, penalnih ustanova, odgojno-obrazovnih ustanova, centara za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, obiteljskih centara, nevladinih organizacija i drugih organizacija)

B. Mjere za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika koje su uvrštene u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007. i koje će se uvrstiti u navedeni plan u 2008. godini, a sukladno Nacionalnom akcijskom planu zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. godine te **B.1. Ostale mjere za poticanje zapošljavanja**

Mjere za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika uvrštene su u Godišnji plan poticanja zapošljavanja s obzirom na to da je njihov opći cilj usklađen s mjerama Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. i strateškim dokumentima - smjernicama i preporukama Europske strategije zapošljavanja – EU Smjernica 7. Promoviranje integracije i borba protiv diskriminacije osoba koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada.

Navedene mjere su usmjerene ostvarenju jednog od općih ciljeva projekta – uključivanju liječenih ovisnika u tržište rada i život u zajednici, a samim tim njihov cilj je spriječiti njihovu diskriminaciju te recidivizam nakon završenog liječenja.

C. Mjere predstavljanja projekta i provedba projekta

Uspješno provođenje resocijalizacije ovisnika o opojnim drogama uvelike će ovisiti i o promjeni javnog mišljenja o ovisnicima, za što je potrebna kontinuirana edukacija građana putem sredstava javnog priopćavanja, tribina, kulturnih manifestacija, humanitarnih akcija i drugih, kako bi se senzibilizirala javnost za ovaj problem, a samim tim i olakšala provedba bilo kojeg oblika aktivnog uključivanja rehabilitiranih ovisnika u život u zajednici. Stoga će Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sklopu ovog projekta osmisliti i provoditi niz aktivnosti usmjerenih na senzibilizaciju javnog mnijenja, posebice gospodarstvenika.

D. Informiranje, praćenje i evaluacija projekta - S obzirom na to da je u provedbu projekta uključen velik broj tijela državne uprave i institucija na nacionalnoj i lokalnoj razini, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga izradit će informatičku bazu za praćenje i evaluaciju projekta, kako bi se mogli učinkovito vrednovati i mjeriti rezultati provedbe projekta te informirati svi zainteresirani građani o projektu i njegovoj provedbi.

E. Zaključak

F. Procjenu potrebnih financijskih sredstava koja bi se izdvajala iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za provedbu Projekta resocijalizacije za 2007./2008.

Za provedbu ovog projekta osigurana su financijska sredstva u Državnom proračunu za 2007. godinu. Stoga su tijela državne uprave i institucije koja unutar svojih proračunskih pozicija imaju aktivnost namijenjenu suzbijanju zlouporabe opojnih droga prikazala procjenu iznosa sredstava koja će se iz te aktivnosti utrošiti za provedbu aktivnosti iz Projekta. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatski zavod za zapošljavanje prikazali su procjenu sredstava koja će se za provedbu Mjera za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika izdvajati iz sredstava koja su osigurana u sklopu Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja za 2007. /2008. godinu gdje su rehabilitirani ovisnici jedna od ciljnih skupina.

A. PROTOKOL SURADNJE I POSTUPANJA MJERODAVNIH DRŽAVNIH TIJELA, USTANOVA I ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA U PROVEDBI PROJEKTA RESOCIJALIZACIJE

Protokol sadrži aktivnosti usmjerene na definiranje načina postupanja i oblika suradnje u provedbi Projekta, kao i aktivnosti pojedinih nositelja koji su uključeni u njegovu provedbu.

Aktivnosti u provedbi Protokola

1. Izrada i usklađivanje popisa zanimanja sukladno potrebama tržišta rada po županijama

Sukladno potrebama tržišta rada u mjestu prebivališta korisnika, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje izraditi će i usklađivati popis zanimanja po županijama Republike Hrvatske i poslati ga Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

Nositelj: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

Rok: tijekom 2007./2008. - tromjesečno

2. Izrada liste odgojno-obrazovnih ustanova

>Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izraditi će na temelju popisa deficitarnih zanimanja ponudu programa doškovanja ili prekvalifikacije koji će uključivati i popis odgojno-obrazovnih ustanova koje će provoditi programe na području županija za zanimanja s popisa, te će je dostaviti Uredu.

>Listu odgojno-obrazovnih ustanova Ured će dostaviti svim terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi (domovi za ovisnike) i Ministarstvu pravosuđa Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav radi mogućeg zapošljavanja programa obrazovanja ili osposobljavanja korisnika tijekom boravka u navedenim ustanovama i ustanovama u zatvorskom sustavu.

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga

Rok: do 30. travnja 2007.

>Ponudu programa doškoloavanja ili prekvalifikacije s navedenim odgojno-obrazovnim ustanovama koje æe provoditi programe na području županija, Ured æe dostaviti i Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koja æe ih proslijediti Centrima za socijalnu skrb.

Rok: travanj/ svibanj 2007.

Nositelji: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

3. Popis službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb i područnim službama Zavoda za zapošljavanje

>Hrvatski zavod za zapošljavanje æe Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi dostaviti popis službenih osoba koje æe u područnim uredima Zavoda za zapošljavanje biti zadužene za koordinaciju i provođenje programa resocijalizacije ovisnika o drogama.

>Uprava za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, također æe Središnjoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i područnim službama Zavoda dostaviti popis službenih osoba u Centrima za socijalnu skrb koje æe prema prebivalištu ovisnika biti zadužene za provedbu i praćenje individualnog programa resocijalizacije za svakog pojedinog ovisnika o drogama te kontakte i suradnju sa svim ostalim institucijama uključenim u Projekt².

Nositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Rok: do 30. travnja 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

4. Dostava upitnika za ispitivanje interesa ovisnika

>Kako bi se prikupili podaci o dobi, stručnoj spremi i mjestu prebivališta osobe, zainteresiranosti ovisnika da se ukljuèe u program doškoloavanja ili prekvalifikacije za pojedina deficitarna zanimanja te drugi relevantni podaci, Ured æe dostaviti upitnik svim terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi i ustanovama u zatvorskom sustavu.

>Upitnik æe popunjavati samo one osobe èiji boravak u navedenim ustanovama neæe završiti prije 30. travnja 2007. godine. Takoðer upitnik trebaju popunjavati oni ovisnici koji su u završnoj fazi boravka u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi. Popunjeni æe upitnik sve terapijske zajednice i ustanove u zatvorskom sustavu dostaviti Uredu.

Nositelji: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi i ustanove u zatvorskom sustavu

Rok: do 30. travnja 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

5. Analiza upitnika i izrada ažuriranog popisa osoba koje su zainteresirane za program resocijalizacije

>Ured æe izraditi cjelovitu analizu upitnika te ažurirani popis osoba zainteresiranih za program doškoloavanja i prekvalifikacije, koji æe sadržavati podatke kao što su ime i prezime: dob, spol, mjesto trenutnog boravka i adresu (terapijska zajednica ili ustanova u zatvorskom sustavu), mjesto

² Polivalentni socijalni radnik je zadužen za rješavanje socijalnih pitanja i pružanje usluga socijalne pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama u stanju socijalno-zaštitne potrebe prema određenim područjima (gradskim èetvrtima, naseljima i slièno).

prebivališta i vrstu zanimanja za koju je osoba izrazila spremnost za doškoloavanje ili prekvalifikaciju³, te ih dostaviti svim terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi i ustanovama u zatvorskom sustavu koje su provele anketiranje korisnika.

>Stručne osobe u terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi ili u ustanovama u zatvorskom sustavu prema dostavljenom popisu trebaju ponovno provjeriti interes svojih korisnika za prekvalifikaciju, doškoloavanje ili zapošljavanje, a kako bi se procijenilo može li osoba s obzirom na svoje cjelokupne mogućnosti (zdravstvene i socijalne) biti uključena u proces resocijalizacije.

Nositelj: Ured za suzbijanje zlorabe opojnih droga

Rok: do 30. travnja 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

6. Profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti

>Na zahtjev terapijske zajednice ili ustanove socijalne skrbi, tim za profesionalno usmjeravanje ovlaštene područne službe Zavoda za zapošljavanje provest će prema popisu zainteresiranih osoba profesionalno usmjeravanje ovisnika i procjenu radne sposobnosti.

>Tim za profesionalno usmjeravanje čine psiholog područne službe Zavoda i liječnik medicine rada s kojim je područna služba Zavoda sklopila ugovor za provođenje navedenih postupaka.

>Profesionalno usmjeravanje i procjenu zdravstvene i radne sposobnosti u ustanovama u zatvorskom sustavu obavljat će psiholozi u stručnim timovima zatvorskih ustanova i liječnici medicine rada koji su zaduženi za zatvorski sustav, a u slučaju potrebe liječnici medicine rada koji imaju ugovor s područnim službama Zavoda.

>Uprava za zatvorski sustav i Hrvatski zavod za zapošljavanje trebaju uskladiti metodologiju i dogovoriti oblike suradnje pri provedbi navedenih postupaka.

>Timovi za profesionalno usmjeravanje područnih službi Zavoda provodit će profesionalno usmjeravanje za ovisnike koji u postupak prekvalifikacije ili doškoloavanja budu upućeni prema preporuci ovlaštenog liječnika u Službi za prevenciju ovisnosti.

Nositelji: Područne službe Zavoda za zapošljavanje, službe medicine rada, terapijske

zajednice, ustanove socijalne skrbi, ustanove u zatvorskom sustavu i službe za prevenciju ovisnosti

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

7. Izrada procjene i mišljenja o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti

>O zainteresiranim ovisnicima za programe doškoloavanja ili prekvalifikacije, tim za profesionalno usmjeravanje područne službe Zavoda izradit će procjenu i mišljenje o ovisniku koji će eventualno ući u program prekvalifikacije ili doškoloavanja.

>Procjena će sadržavati, izuzev općih podataka (ime i prezime, dob, spol), i procjenu za koju vrstu zanimanja je moguće početi program doškoloavanja i prekvalifikacije, kao i to je li određeno zanimanje

³ Svakoj pojedinoj terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi dostavljat će se isključivo popis osoba koje su njihovi korisnici.

u skladu sa zanimanjem za koje je ovisnik prethodno iskazao interes u upitniku te s ocjenom lijeènika medicine rada o radnoj sposobnosti.

>Navedena procjena æe se dostaviti ustanovi (terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi) gdje je provedeno profesionalno usmjeravanje te Službi za prevenciju ovisnosti ako je ovisnik upuæen na profesionalno usmjeravanje na osnovi preporuke ovlaštenog lijeènika u Službi.

> Popis osoba za koje su provedeni profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti, odnosno popis osoba koje æe se ukljuèiti u program prekvalifikacije ili doškoloavanje, navedene ustanove trebaju dostaviti i mjerodavnom Centru za socijalnu skrb.

Nositelji: Podruène službe Zavoda za zapošljavanje, Službe za prevenciju ovisnosti, terapijske zajednice, zatvorske ustanove i ustanove socijalne skrbi.

Rok: kontinuirano tijekom 2007./2008.

8. Doškoloavanje i prekvalifikacija

8.1.Naèini ukljuèivanja i provoðenje programa prekvalifikacije i doškoloavanja

>Prije upuæivanja u program prekvalifikacije ili doškoloavanja svaki ovisnik treba potpisati izjavu kojom se obvezuje da æe se pridržavati obveza u navedenom programu, kontaktirati s mjerodavnim Centrom za socijalnu skrb, Službom za prevenciju ovisnosti i podruènim službama Zavoda za zapošljavanje, te dati pristanak da se njegovi osobni podatci koriste u informatièkoj bazi podataka, koja æe se voditi pri Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u svrhu praæenja i evaluacije individualnog programa.

>Izjava se potpisuje u onoj ustanovi/službi koja ovisnika ukljuèuje u program prekvalifikacije ili doškoloavanja, a ista mora sadržavati i izrièitu suglasnost ovisnika za prikupljanje i obradu posebnih kategorija osobnih podataka vezanih za njihovo zdravstveno stanje i status.

Nositelji: Službe za prevenciju ovisnosti, terapijske zajednice, zatvorske ustanove i ustanove socijalne skrbi, podruène službe Zavoda za zapošljavanje

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

8.1.1. Ukljuèivanje u program koji poèinje u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi i koji se u cijelosti ili djelomièno provodi u njima

>*Terapeuti u terapijskim zajednicama i službenici tretmana u zatvorskim ustanovama* na temelju analize dobivenih podataka i selekcije korisnika, sukladno profesionalnom usmjeravanju i ocjeni radne sposobnosti, izradit æe popis osoba koje bi trebale biti obuhvaæene programom prekvalifikacije ili doškoloavanja i dostaviti ga ovlaštenoj odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Nositelji: Terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi i zatvorske ustanove

Rok: travanj/svibanj 2007.i kontinuirano tijekom 2007./2008.

>*Odgojno-obrazovne ustanove* u suradnji s terapeutima terapijskih i ustanova socijalne skrbi te službenicima tretmana zatvorskih ustanova izradit æe individualni program doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika za kojeg je obavljeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti te plan provedbe individualnih programa. To æe sadržavati sljedeæe podatke:

- procjenu potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa u ustanovama (uključujući i troškove putovanja nastavnika i druge troškove održavanja nastave u terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi)
- broj ovisnika, vrstu školovanja i vrstu zanimanja za koje će se provoditi program
- mjesto gdje će se program početi provoditi (terapijska zajednica, ustanova socijalne skrbi ili zatvorska ustanova)
- mjesto i odgojno-obrazovna ustanova gdje će se program nastaviti provoditi ako ovisnik za boravka u navedenim ustanovama ne završi program prekvalifikacije ili doškoloavanja

Rok: kontinuirano tijekom 2007./2008.

>Plan provedbe individualnih programa odgojno-obrazovna ustanova dostavit će na odobrenje Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa.

Rok: 30 dana po primitku zahtjeva od ustanove

>*Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* izdat će pismeno odobrenje odgojno-obrazovnoj ustanovi za provedbu tog programa i osigurati potrebna financijska sredstva. Odobrenje će dostaviti i odgojno-obrazovnoj ustanovi koja će provoditi program i na znanje terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi.

Rok: 15 dana po primitku zahtjeva

>*Odgojno-obrazovna ustanova* će odmah nakon dobivanja suglasnosti od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, u dogovoru s terapijskom zajednicom ili ustanovom, početi s provedbom programa doškoloavanja ili prekvalifikacije.

>*Odgojno-obrazovna ustanova je obvezna* svaka tri mjeseca dostavljati izvješće Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa o broju ovisnika za koje je počela provoditi program, vrsti školovanja i mjestu gdje se program počeo provoditi, te mjestu i odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje će se program nastaviti provoditi.

Rok: srpanj, listopad, prosinac 2007./2008.

>Terapeuti i službenici tretmana obvezni su pratiti i evaluirati provođenje programa doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika, svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješće o provođenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja prema evaluacijskom obrascu te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga (Obrazac 1).

>Ako je ovisnik samo dio programa završio u terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi, terapeuti i službenici tretmana obvezni su najmanje mjesec dana prije predviđenog izlaska iz ustanove, popunjeni evaluacijski obrazac s podacima o mjestu i odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje će se program nastaviti provoditi dostaviti Centru za socijalnu skrb sukladno mjestu trajnog prebivališta ovisnika.

>Centar za socijalnu skrb nastaviti će praćenje provedbe programa prekvalifikacije ili doškoloavanja prema evaluacijskom obrascu te ga svaka tri mjeseca dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

>U svim slučajevima gdje se program prekvalifikacije ili doškoloavanja počne provoditi u terapijskoj zajednici, ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi, te ako se u cijelosti provede u ustanovi ili pak

djelomièno u ustanovi a djelomièno nakon izlaska iz ustanove, sve troškove prekvalifikacije ili doškoloavanja snosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo pravosuđa – Uprava za zatvorski sustav, odgojno-obrazovne ustanove, centri za socijalnu skrb, terapeuti i službenici tretmana u terapijskim zajednicama, ustanovama socijalne skrbi i zatvorskim ustanovama

Rok: rujan 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

8.1.2. Program poèinje i provodi se nakon izlaska iz terapijske zajednice ili zatvorske ustanove

> *Terapijska zajednica, ustanova socijalne skrbi ili zatvorska ustanova* æe najmanje mjesec dana prije izlaska ovisnika iz ustanove pismeno izvijestiti mjerodavni Centar za socijalnu skrb i podruènu službu Zavoda za zapošljavanje o njegovu izlasku te priložiti procjenu i mišljenje tima o profesionalnom usmjeravanju i radnoj sposobnosti ovisnika koji izlazi iz ustanove.

> *Ovisnik* je obvezan odmah nakon izlaska iz terapijske zajednice i ustanove javiti se podruènoj službi Zavoda za zapošljavanje i ovlaštenoj struènoj osobi u Centru za socijalnu skrb.

> *Centar za socijalnu skrb* æe o izlasku ovisnika iz terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi ili ustanove u zatvorskom sustavu obavijestiti mjerodavnu Službu za prevenciju ovisnosti koja æe rehabilitirane ovisnike uključiti u osmišljeni program tretmana kako bi se sprijeèio ovisnièki i/ili kriminalni povrat, **osobito u prvih šest mjeseci** nakon izlaska iz ustanova.

> *Podruèna služba Zavoda za zapošljavanje* æe uključiti ovisnika u program doškoloavanja, prekvalifikacije i osposobljavanja za zanimanja koja su potrebna na tržištu rada u toj županiji, sukladno mjerama aktivne politike zapošljavanja i Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja.

> *Podruèna služba Zavoda za zapošljavanje* æe pismeno izvijestiti Centar za socijalnu skrb o ovisniku koji je ukljuèen u program, vrsti zanimanja za koji je zapoèeta prekvalifikacije ili doškoloavanje te o odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj æe se program nastaviti provoditi.

> *Struèna osoba u Centru za socijalnu skrb* je obvezna pratiti i evaluirati provođenje programa doškoloavanja ili prekvalifikacije za svakog pojedinog ovisnika i najmanje svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješæe o provođenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja prema evaluacijskom obrascu te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga (Obrazac 2).

> *Struèna osoba Centra za socijalnu skrb* æe ovisno o specifiènim potrebama i interesima korisnika surađivati s podruènim službama Zavoda za zapošljavanje i odgojno-obrazovnim ustanovama koje provode program prekvalifikacije i doškoloavanja, te službama za prevenciju ovisnosti i nevladinim organizacijama, kako u provedbi programa prekvalifikacije ili doškoloavanja tako i tijekom zapošljavanja i praæenja kod poslodavaca.

> *Centri za socijalnu skrb* obvezni su dva puta na godinu izraditi skupno izvješæe o broju ovisnika koji su ukljuèeni u program resocijalizacije, tijeku njihov a školovanja i zapošljavanja, te ga dostaviti Upravi za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Rok: kontinuirano tijekom 2007./2008.

8.1.3. Program poènje i provodi se prema preporuci ovlaštenog lijeènika u Službi za prevenciju i izvanbolnièko lijeèenje ovisnosti

> *Ovlašteni lijeènik u Službi za prevenciju i izvanbolnièko lijeèenje ovisnosti* može za ovisnika koji se nalazi u izvanbolnièkom lijeèenju i koji s obzirom na procjenu stručnog tima Službe duže vrijeme stabilno održava apstinenciju i pridržava se propisanog naèina lijeèenja, izdati pismenu potvrdu kojom ga preporučuje uključiti u program resocijalizacije, te je dostaviti podruènoj službi Zavoda za zapošljavanje i Centru za socijalnu skrb.

> *Centar za socijalnu skrb* obavit æe razgovor s ovisnikom te ga informirati o mogućnostima za daljnje školovanje ili prekvalifikaciju prema mjestu njegova prebivališta i odgojno-obrazovnim ustanovama koje su zadužene za provedbu programa, kao i uputiti ga osobi u podruènoj službi Zavoda za zapošljavanje koja æe ga uključiti u program prekvalifikacije ili doškoloavanja.

> *Podruèna služba Zavoda za zapošljavanje* æe pismeno izvijestiti Službu za prevenciju ovisnosti i Centar za socijalnu skrb o tome je li ovisnik ukljuèen u program, o vrsti zanimanja za koji je zapoèeta prekvalifikacija ili doškoloavanje te o odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj æe se program provoditi.

> *Služba za prevenciju i izvanbolnièko lijeèenje ovisnosti* obvezna je pratiti tijekom doškoloavanja ili prekvalifikacije ovisnika kojeg je uputila u program doškoloavanja te mu osiguravati primjeren psihosocijalni tretman i pratiti pridržava li se ovisnik propisanog naèina lijeèenja. > *Služba za prevenciju i izvanbolnièko lijeèenje ovisnosti* je obvezna najmanje svaka 3 mjeseca, a prema potrebi i ranije, sastavljati individualno izvješæe prema evaluacijskom obrascu o provoðenju programa prekvalifikacije ili doškoloavanja za svakog pojedinog ovisnika koji je na preporuku ovlaštenog lijeènika Službe ukljuèen u program resocijalizacije, te ga dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Centru za socijalnu skrb. (Obrazac 3).

> *Struèna osoba Službe za prevenciju i izvanbolnièko lijeèenje ovisnosti*, ovisno o specifiènim potrebama i interesima korisnika, suraðivat æe s podruènim službama Zavoda za zapošljavanje i odgojno-obrazovnim ustanovama koje provode program prekvalifikacije i doškoloavanja te centrima za socijalnu skrb i nevladinim organizacijama, kako u provedbi programa prekvalifikacije ili doškoloavanja tako i tijekom zapošljavanja i praænja kod poslodavaca.

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008. godine

9. Zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju

> *Ovisnik* se nakon završenog programa prekvalifikacije i doškoloavanja treba javiti ovlaštenoj osobi u podruènoj službi Zavoda za zapošljavanje koja æe ga povezati s potencijalnim poslodavcem i informirati ga o mogućnosti samozapošljavanja sukladno Godišnjem programu za poticanje zapošljavanja.

> *Podruèna služba Zavoda* æe poslodavcu dostaviti i ime i prezime stručne osobe Centra za socijalnu skrb kojoj se može javiti u sluèaju da ovisnik ne obavlja na zadovoljavajuæi naèin posao ili ako je ponovno uoèen problem s ovisnošæu i drugi problemi u ponašanju.

> *Podruène službe Zavoda za zapošljavanje* æe prema posebnom evaluacijskom obrascu voditi evidenciju o ovisnicima za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti, o ovisnicima koji su upuæeni na prekvalifikaciju i zapošljavanje putem podruène službe Zavoda, kao i

onima koji su posredovanjem područne službe dobili zaposlenje, te popunjene obrasce izravno dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga. (Obrazac 4).

Rok: rujan 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

B. MJERE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA REHABILITIRANIH OVISNIKA KOJE SU UVRŠTENE U GODIŠNJI PLAN ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA ZA 2007. I KOJE ĆE SE UVRSTITI U NAVEDENI PLAN U 2008. GODINI TE OSTALE MJERE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA

Mjere poticanja zapošljavanja usmjerene su ciljanoj skupini liječenih ovisnika o drogama i dio su projekta „Resocijalizacija ovisnika o drogama koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili penalnom sustavu te ovisnika koji u izvanbolničkom tretmanu duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja“. Navedene mjere uvrštene su u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007. i uvrstit će se u isti u 2008. godini s obzirom na to da je njihov opći cilj usklađen s mjerama Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. i strateškim dokumentima - smjernicama i preporukama Europske strategije zapošljavanja – EU Smjernica 7. Promoviranje integracije i borba protiv diskriminacije osoba koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada.

Mjere su usmjerene ostvarenju jednog od općih ciljeva projekta – uključivanju liječenih ovisnika u tržište rada i život u zajednici, a samim tim njihov cilj je spriječiti njihovu diskriminaciju te recidivizam nakon završenog liječenja.

Svaka navedena mjera (od broja 1 do 6) opisana je u prvom dijelu ovog projekta tako da sadrži određen uži cilj, nositelje i aktivnost putem kojih će se provoditi, očekivani rezultat i indikatore evaluacije, izvor financiranja, napomene o zakonskoj osnovi i mogućnostima primjene određenih zakonskih instituta.

U prilogu je tabelarni prikaz mjera koje su uvrštene u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007. godinu i koje će se uvrstiti u Godišnji plan za 2008.godinu.

B.1. OPIS MJERA

Mjera 1. – Priprema za zapošljavanje: procjena radne sposobnosti; profesionalno usmjeravanje

Nositelji – Hrvatski zavod za medicinu rada, Hrvatski zavod za zapošljavanje; **partneri** – centri za socijalnu skrb, službe za prevenciju ovisnosti; Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Ministarstvo pravosuđa Uprava za zatvorski sustav, ustanove socijalne skrbi i terapijske zajednice

Aktivnosti – postupci procjene radne sposobnosti u timovima medicine rada i postupci profesionalnog usmjeravanja u timovima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Cilj mjere je utvrđivanje radne, zdravstvene i profesionalne sposobnosti (kompetencije) osobe iz ciljane skupine.

Rezultati – broj osoba za koje je provedena ukupna procjena radne, zdravstvene i profesionalne sposobnosti

Indikatori – odnos broja osoba za koje je uspješno provedena procjena i broja osoba uključenih u projekt

Financiranje – redovne pozicije nositelja mjere u Državnom proraèunu RH

Zakonska osnova – Uredba o osnivanju Hrvatskog zavoda za medicinu rada (NN 10/96 i 13/96), Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 32/02; 86/02; 114/03 i 151/03);

Mjera 2. – Stvaranje pozitivnog ozraèaja kod poslodavaca

Nositelj – Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga; **partneri** – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnièka komora, udruge poslodavaca, sindikati, nevladine udruge, sredstva javnog priopæavanja

Aktivnosti – sazivanje skupova/sastanaka s èlanovima udruga poslodavaca, komora, sindikata, udruga; informiranje i anketiranje poslodavaca, informiranje javnosti putem medija

Cilj mjere je upoznavanje potencijalnih poslodavaca s projektom.

Rezultati – broj skupova/sastanaka s poslodavcima i udrugama

Indikatori – odnos broja skupova/sastanaka s pozitivnim odzivom i broja ukupno održanih skupova

Financiranje – redovna pozicija nositelja mjere u Državnom proraèunu RH

Mjera 3. – Osposobljavanje, doškoloavanje i prekvalifikacija

Nositelji – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Hrvatski zavod za zapošljavanje; **partneri:** odgojno-obrazovne ustanove, Uprava za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa, ustanove socijalne skrbi i terapijske zajednice

Aktivnosti – utvrđivanje programa i provođenje programa osposobljavanja, doškoloavanja i prekvalifikacije

Cilj mjere je ukljuèivanje osoba iz ciljane skupine u programe i ustanove za provođenje osposobljavanja, doškoloavanja i prekvalifikacije.

Rezultati – Broj osoba ukljuèenih u programe osposobljavanja, doškoloavanja i prekvalifikacije

Indikatori – Odnos broja osoba ukljuèenih u ovu mjeru i broja osoba obuhvaæenih projektom

Financiranje – redovna pozicija nositelja mjere u Državnom proraèunu RH

Mjera 4. – Povezivanje s poslodavcima i posredovanje

Nositelj – Hrvatski zavod za zapošljavanje; **partneri** – udruge poslodavaca, HGK, HUP, agencije za posredovanje pri zapošljavanju, udruge, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladine udruge koje provode aktivnosti resocijalizacije ovisnika

Aktivnosti – postupci posredovanja pri zapošljavanju

Cilj mjere je izbor i dogovor s potencijalnim poslodavcem o zapošljavanju osobe iz ciljne skupine i zapošljavanje osoba iz ciljne skupine.

Rezultati – broj poslodavaca s kojima je postignut dogovor o zapošljavanju, zaposlenost osoba iz ciljne skupine

Indikatori – odnos broja poslodavaca s kojima su uspostavljene veze posredovanja i broja poslodavaca koji su odlučili zaposliti osobe iz ciljne skupine

Financiranje – redovna pozicija nositelja mjere u Državnom proračunu RH

Zakonska osnova – Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 32/02; 86/02; 114/03 i 151/03);

Mjera 5. – Sufinanciranje zapošljavanja⁴

Nositelji – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje

Aktivnosti – sufinanciranje zapošljavanja osoba iz ciljne skupine pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja

⁴ **Napomena:**

Sukladno članku 29. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zapošljavanje utvrđuje uvjete i način korištenja sredstava za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod iz Godišnjeg plana poticanja zapošljavanja.

Neki od osnovnih kriterija za sufinanciranje zapošljavanja osoba s otežanim ĩmbenikom zapošljivosti (u koju se ubrajaju i lijeĳeni ovisnici) su sljedeći:

Iznos mjeseĳne subvencije temelji se na iznosima osnovica za obraĳun doprinosa za obvezna osiguranja za 2006. godinu (Naredba o iznosima osnovica za obraĳun doprinosa za obvezna osiguranja za 2006. godinu – NN 139/05) i veĳe se uz razinu struĳene spremne i status poslodavca (*mali poslodavac* – prosjeĳeno godišnje zapošljava manje od 50 zaposlenih i ostvaruje ukupni godišnji promet do 16 milijuna kuna; *srednji poslodavac* - prosjeĳeno godišnje zapošljava manje od 250 zaposlenih i ostvaruje ukupni godišnji promet do 60 milijuna kuna; *veliki poslodavac* - prosjeĳeno godišnje zapošljava više od 250 zaposlenih i ostvaruje ukupni godišnji promet više od 60 milijuna kuna):

- za osobe bez zanimanja mjeseĳna subvencija prema osnovici od 2.169,65 kn u trajanju od 18 mjeseci u iznosu od 50% osnovice za male poslodavce; 40% osnovice za srednje poslodavce; 30% osnovice za velike poslodavce;
- za osobe strukovnih zanimanja i srednje razine obrazovanja subvencija prema osnovici od 4.029,36 kn u trajanju od 18 mjeseci u iznosu od 50% osnovice za male poslodavce; 40% osnovice za srednje poslodavce; 20% osnovice za velike poslodavce;
- za osobe više i visoke obrazovne razine mjeseĳna subvencija prema osnovici od 6.199,00 kn, u trajanju od 18 mjeseci u iznosu od 50% osnovice za male poslodavce; 40% osnovice za srednje poslodavce; 20% osnovice za velike poslodavce.

Cilj mjere je zapošljavanje pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja za 2007. godinu.

Rezultati – Broj osoba zaposlenih uz sufinanciranje

Indikatori – Odnos broja osoba zaposlenih uz sufinanciranje i broja ostalih zaposlenih iz ciljne skupine, te broja osoba uključениh u projekt.

Financiranje – Državni proračun RH – sredstva na poziciji 1671 Aktivna politika zapošljavanja.

Zakonska osnova – članak 27., 28. i 29. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 32/02; 86/02; 114/03 i 151/03); Nacionalni akcijski plan zapošljavanja za razdoblje od 2005. do 2008. – prihvaćen Zaključkom Vlade RH 2. prosinca 2004., u skladu s kojim se donosi Godišnji plan zapošljavanja s provedbenim mjerama koje se temelje na smjernicama i preporukama Europske strategije zapošljavanja; Odluke Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o uvjetima i načinu korištenja sredstava za provođenje mjera aktivne politike iz djelokruga Hrvatskog zavod za zapošljavanje.

Mjera 6. – Poticanje samozapošljavanja i osnivanja zadruga⁵

Nositelji – Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva - Uprava za mala i srednja trgovačka društva i zadruge, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo; **partneri** – Hrvatski savez zadruga, Ured za suzbijanje zlorabe opojnih droga, terapijske zajednice, udruge, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Aktivnosti – sufinanciranje konzultantskih usluga, pokrivanje dijela troškova registracije, izrade poduzetničkog plana, poduzetničke izobrazbe, informatičkog obrazovanja, troškova osnivanja zadruga, troškovi opreme pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja

⁵ **Napomena:**

Zadruge mogu osnovati najmanje tri osnivača ugovorom o osnivanju zadruga, na temelju članskog uloga, a radi zajedničkog poslovanja po načelu uzajamne pomoći i u cilju ostvarenja osobne ili zajedničke dobiti ili drugih interesa. Osnivači mogu biti fizičke i pravne osobe, a visina osnivačkog uloga u novcu, stvarima ili pravima nije zakonom određena (U proceduri je prijedlog izmjene Zakona kojim se namjerava povećati broj osnivača i odrediti visina članskih uloga osnivača zadruga.). Posebnom odredbom Zakona o zadrugama istaknuto je da zadruga uživa posebnu zaštitu države u obavljanju registrirane djelatnosti, te da se posebna skrb države očituje u poticanju osnivanja zadruga sukladno socijalnoj strategiji razvoja.

Slijedom navedenog, postoji zakonski okvir koji omogućava utemeljenje zadruga od strane fizičkih osoba koje čak ne moraju biti obrtnici, te pravnih osoba. Pretpostavka je da bi pravna osoba, primjerice udruge ili rehabilitacijska zajednica koje imaju status pravne osobe, bila dobra okosnica za osnivanje i jačanje zadruga u sklopu pojedinog manjeg projekta samozapošljavanja liječenih ovisnika. Što više, osnivanje zadruga u sklopu socijalnih projekata iz strategije razvoja uživa posebnu zaštitu i skrb države.

Važni partneri u provedbi ove mjere su Hrvatski savez zadruga čijim je statutom uređena suradnja s državnim tijelima, pravnim osobama i udrugama te zadatci na pružanju pomoći zadrugarima pri osnivanju i poslovanju, nadalje - udruge i terapijske zajednice.

Osnivanje obrta i trgovačkih društava, ovdje se navodi kao mogućnost samozapošljavanja, jer postoji kao mjera unutar Godišnjeg plana, pa je moguće da je iskoristi i osoba iz ciljne skupine, iako je jasno kako navedena mjera podrazumijeva visoku poslovnu motiviranost te složeni poslovni plan i temeljni kapital osnivača.

Cilj mjere je samozapošljavanje otvaranjem obrta, trgovačkih društava, zadruga pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja.

Rezultati – Broj samozaposlenih osoba; broj osnivača zadruge /zaposlenih u zadrugi

Indikatori – odnos broja samozaposlenih osoba (obrt, trgovačka društva, zadruga) i broja ostalih zaposlenih osoba iz ciljane skupine, te broja osoba obuhvaćenih projektom

Financiranje – Državni proračun RH – – sredstva na poziciji 1671 Aktivna politika zapošljavanja.

Zakonska osnova – članak 27., 28. i 29. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 32/02; 86/02; 114/03 i 151/03), Nacionalni akcijski plan zapošljavanja za razdoblje 2005. do 2008., Godišnji plan zapošljavanja; Zakon o zadrugama (NN 36/95; 67/01; 12/02); Zakon o obrtu (77/93; 90/96; 102/98; 64/01; 71/01; 49/03 – pročišćeni tekst); Statut Hrvatskog saveza zadruga (NN 87/03).

B.1. OSTALE MJERE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA REHABILITIRANIH OVISNIKA

Mjera 1. Sufinanciranje nevladinih organizacija i drugih ustanova koje provode programe usmjerene na pomoć ovisnicima pri doškoloivanju, prekvalifikaciji i privremenom ili trajnom zapošljavanju

Nositelji – Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave; **partneri** – nevladine organizacije, ustanove, agencije; Hrvatski zavod za zapošljavanje; Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska udruga poslodavaca, udruge poslodavaca

Aktivnosti – organiziranje tečajeva, doškoloivanja i prekvalifikacije, zapošljavanje rehabilitiranih ovisnika, savjetovanja o ostvarivanju prava na zapošljavanje, prekvalifikaciju, doškoloivanje, te o ostvarivanju socijalnih i zdravstvenih prava, aktivnosti s ciljem senzibiliziranja javnosti za zapošljavanje rehabilitiranih ovisnika (okrugli stolovi i sl.)

Cilj mjere je zapošljavanje liječenih ovisnika i aktivno uključivanje liječenih ovisnika u životnu sredinu.

Rezultati – Broj ovisnika kojima je organizirano doškoloivanje i prekvalifikacija, broj zaposlenih rehabilitiranih ovisnika

Indikatori - Odnos broja osoba kojima su udruge i nevladine organizacije omogućile doškoloivanje i prekvalifikaciju i zapošljavanje i broja ostalih osoba iz ciljane skupine koje su završile program doškoloivanja ili prekvalifikacije i ostvarile zapošljavanje u sklopu ovog projekta

Financiranje – Sredstva Državnog proračuna osigurana na pozicijama nositelja mjere

Mjera 2. Osmišljavanje i provedba posebnih programa prekvalifikacije ili doškoloivanja za zapošljavanje ovisnika iz ciljane skupine sukladno potrebama na tržištu rada i interesima i ponudi poslodavaca

Nositelji – Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska povjerenstva za suzbijanje zlouporabe opojnih droga; **partneri**: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje; Hrvatska gospodarska komora,

Hrvatska udruga poslodavaca, udruge poslodavaca, rehabilitacijske zajednice, udruge, nevladine organizacije, ustanove, javna poduzeća, agencije i drugo

Aktivnosti - osmišljavanje i organiziranje posebnih programa prekvalifikacije ili doškoloavanja i zapošljavanje ovisnika iz ciljane skupine sukladno potrebama tržišta rada i interesima i ponudi poslodavaca

Cilj mjere je zapošljavanje liječenih ovisnika i aktivno uključivanje liječenih ovisnika u životnu sredinu.

Rezultati – Broj ovisnika kojima je organizirano doškoloavanje i prekvalifikacija, broj zaposlenih rehabilitiranih ovisnika

Indikatori - Odnos broja osoba kojima su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave omogućile doškoloavanje i prekvalifikaciju i zapošljavanje putem posebnih programa i broja ostalih iz ciljane skupine koji su završili program doškoloavanja ili prekvalifikacije i ostvarili zapošljavanje u sklopu ovog projekta.

Financiranje – Sredstva Državnog proračuna osigurana na pozicijama nositelja mjere

Tablica 1:
Mjere za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika koje su uvrštene u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007.

Popis mjera	Opci ciljevi	Uži ciljevi	Ciljana skupina	Aktivnosti	Rezultati	Indikatori uspješnosti	Financiranje	Nositelji	Partneri
Mjere poticanja zapošljavanja iz Projekta resocijalizacije ovisnika o drogama:	Uključivanje na tržište rada i sprječavanje diskriminacije		Ovisnici o drogama koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili penalnom sustavu te ovisnika koji u izvanbolničkom tretmanu duže vrijeme stabilno održavaju apstinenciju i pridržavaju se propisanog načina liječenja		Broj zaposlenih osoba uključenih u projekt	Odnos broja zaposlenih osoba i broja osoba uključenih u projekt	Državni proračun RH	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga	Centri za socijalnu skrb, terapijske zajednice, udruge, jedinice lok. samouprave i institucije u njihovom vlasništvu
1. Pripreme za zapošljavanje: procjena radne sposobnosti; profesionalno usmjeravanje		1. Utvrđivanje radne, zdravstvene i profesionalne sposobnosti (kompetencije) osobe		1. Postupci procjene radne sposobnosti u timovima medicine rada; postupci profesionalnog usmjeravanja u timovima HZZ-a	1. Broj osoba za koje je provedena ukupna procjena – radne, zdravstvene i profesionalne sposobnosti	1. Odnos broja osoba za koje je uspješno provedena procjena i broja osoba obuhvaćenih projektom	1. Državni proračun RH Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski zavod za zapošljavanje	1. Hrvatski zavod za medicinu rada, Hrvatski zavod za zapošljavanje	1. Zatvorske ustanove, centri za socijalnu skrb, službe za prevenciju ovisnosti, terapijske zajednice i ustanove socijalne skrbi
2. Stvaranje pozitivnog ozračja kod poslodavaca		2. Upoznavanje potencijalnih poslodavaca s Projektom		2. Skupovi/sastanci s članovima udruga poslodavaca, komora, sindikata, udruga; informiranje i anketiranje poslodavaca	2. Broj skupova / sastanaka s poslodavcima i udrugama	2. Odnos broja skupova / sastanaka s pozitivnim odzivom i broja ukupno održanih skupova	2. Državni proračun RH - redovna pozicija nositelja	2. Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	2. MINGORP, HZZ, HGK, HOK, udruge poslodavaca, sindikati, nevladine udruge, sredstva javnog priopćavanja

Popis mjera	Opci ciljevi	Uži ciljevi	Ciljana skupina	Aktivnosti	Rezultati	Indikatori uspješnosti	Financiranje	Nositelji	Partneri
3.Osposobljavanje, doškoloavanje, prekvalifikacija	3.Unaprjeđenje znanja i vještina radi lakšeg zapošljavanja	3. Uključivanje osobe u programe i ustanove za provodenje osposobljavanja, doškoloavanja i prekvalifikacije		3. Utvrđivanje programa i provodenje programa osposobljavanja, doškoloavanja i prekvalifikacije	3. Broj osoba uključenih u programe osposobljavanja, doškoloavanja i prekvalifikacije	3. Odnos broja uključenih osoba i broja osoba obuhvaćenih projektom	3. Državni proračun RH - redovne pozicije nositelja	3. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Hrvatski zavod za zapošljavanje	3. Udruge poslodavaca, HGK, HUP, agencije za posredovanje pri zapošljavanju, udruge, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga
4. Povezivanje s poslodavcima i posredovanje	4.Uključivanje u tržište rada i sprječavanje diskriminacije	4. Izbor i dogovor s potencijalnim poslodavcem o zapošljavanju osobe	4. Ovisnici o drogama koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili penalnom sustavu	4. Postupci posredovanja pri zapošljavanju	4. Broj poslodavaca s kojima je postignut dogovor o zapošljavanju	4. Odnos broja poslodavaca s kojima su uspostavljene veze posredovanja i broja poslodavaca s kojima je postignut dogovor	4. Državni proračun RH - redovna pozicija nositelja	4. Hrvatski zavod za zapošljavanje	4. Obrazovne ustanove, Ministarstvo pravosuđa-Uprava za zatvorski sustav, terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi, službe za prevenciju ovisnosti
5.Sufinanciranje zapošljavanja		5. Zapošljavanje pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja		5. Sufinanciranje poslodavaca pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja	5.Broj osoba zaposlenih uz sufinanciranje	5.Odnos broja osoba zaposlenih uz sufinanciranje i broja ostalih zaposlenih osoba iz ciljane skupine, te broja osoba obuhvaćenih projektom	5.Državni proračun RH - sredstva na poziciji A 689023 A 689030	5.Ministarstvo gospodarstva rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje	5.Sufinanciranje zapošljavanja
6. Poticanje samozapošljavanja i osnivanja zadruga	6.Uključivanje u tržište rada i sprječavanje diskriminacije	6. Samozapošljavanje otvaranjem obrta, trgovačkih društava, zadruga pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja	Ovisnici o drogama koji su završili neki od programa odvikavanja od ovisnosti i rehabilitacije u terapijskoj zajednici ili penalnom sustavu	6. Sufinanciranje konzultantskih usluga, pokrivenje dijela troškova registracije, izrade poduzetnickog plana, poduzetnicke izobrazbe, informatičkog obrazovanja, troškova osnivanja zadruga, troškovi opreme pod uvjetima utvrđenim Godišnjim planom poticanja zapošljavanja	6.Broj samozaposlenih osoba: broj osoba osnivača zadruga / zaposlenih u zadrugi	6.Odnos broja samozaposlenih osoba (obrt, trgovačka društva, zadruga) i broja ostalih zaposlenih osoba iz ciljane skupine, te broja osoba obuhvaćenih projektom	6.Državni proračun RH sredstva na poziciji A560097; A560095	6.MINGORP, Uprava za mala i srednja trgovačka društva i zadruga, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo	6.Hrvatski savez zadruga, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, terapijske zajednice, udruge, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

C. MJERE PREDSTAVLJANJA PROJEKTA I PROVEDBA PROJEKTA

1. *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga* u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom organizirat će okrugle stolove i sastanke s ciljem predstavljanja ovog projekta predstavnicima županijskih gospodarskih komora, obrtničkih komora, Hrvatskoj udruzi poslodavaca i poslodavcima.

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

2. *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga*, s ciljem upoznavanja javnosti i dobivanja potpore projektu od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave organizirat će predstavljanje projekta županijskim povjerenstvima za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

3. Nakon predstavljanja projekta, *županijsko Povjerenstvo* organizirat će različite aktivnosti (javne tribine, stručne skupove, okrugle stolove, medijske kampanje i sl.) s ciljem senzibiliziranja javnosti, posebice poslodavaca, za projekt resocijalizacije ovisnika.

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

4. *Županijsko povjerenstvo* je obvezno izraditi adresar svih državnih ustanova i nevladinih organizacija s popisom ovlaštenih osoba i njihovim kontaktima koje su na lokalnoj razini na bilo koji način uključene u provedbu projekta resocijalizacije ovisnika, te ih dostaviti upravama terapijskih zajednica i ustanova u zatvorskom sustavu i svim ustanovama na razini županije, kako bi mogle međusobno surađivati.

Rok: travanj/svibanj 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

5. *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga* u suradnji sa stručnjacima CARDS projekta za 2004. "Jačanje kapaciteta Republike Hrvatske za borbu protiv trgovine drogama i zlouporabe droga" te Upravom za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi organizirat će za sve stručne osobe uključene u provedbu projekta edukaciju za rad u području resocijalizacije.

Rok: do 30. rujna 2007.

D. INFORMIRANJE, PRAĆENJE I EVALUACIJA PROJEKTA

1. *Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga* ustrojiti će informatički bazu podataka za praćenje provedbe projekta gdje će se na posebnom linku na internetskoj stranici Ureda nalaziti sve relevantne informacije o mogućnostima uključivanja ovisnika iz ciljane skupine u Projekt, mogućnostima doškoloavanja i prekvalifikacije, ostvarivanju mjera iz Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja, o Protokolu suradnje i postupanja mjerodavnih državnih tijela, ustanova i nevladinih organizacija u provedbi Projekta resocijalizacije, relevantne informacije za potencijalne poslodavce o ovisnicima iz ciljane skupine koji su završili program prekvalifikacije ili doškoloavanja i druge informacije o Projektu. Pored navedenog pri Uredu će se radi praćenja individualnog programa resocijalizacije, kao i njegove evaluacije ustrojiti i Zbirka osobnih podataka o korisnicima projekta.

2. *Centri za socijalnu skrb* zaduženi su na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za informiranje ovisnika iz ciljane skupine o svim mogućnostima za uključivanje u ovaj projekt.

Centri će na osnovi raspoloživih podataka informirati ovisnike o mogućnostima za daljnje školovanje ili prekvalifikaciju prema mjestu njihova prebivališta, informirati ih o odgojno-obrazovnim ustanovama

koje su zadužene za provedbu tih programa, o udrugama koje provode različite programe resocijalizacije, upućivati ih odgovornim osobama u područnim službama Zavoda za zapošljavanje radi informiranja o mogućnostima ostvarivanja poticajnih mjera za zapošljavanje i povezivanja s potencijalnim poslodavcima te ih povezivati s ovlaštenim službama za prevenciju ovisnosti radi dobivanja potpore u apstinenciji i pružanja savjetodavne i terapijske pomoći.

3. *Centri za socijalnu skrb, terapijske zajednice, ustanove socijalne skrbi, zatvorske ustanove, područne službe Zavoda za zapošljavanje i službe za prevenciju ovisnosti* dostavljat će izvješće o praćenju i provedbi individualnog programa resocijalizacije Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga sukladno Protokolu.

4. *Sva mjerodavna ministarstva, tijela državne uprave te Hrvatski zavod za zapošljavanje* dostavljat će dva puta na godinu Izvješće o provedbi mjera iz Projekta sukladno Protokolu, Godišnjem programu za poticanje zapošljavanja i ostalim mjerama za poticanje zapošljavanja Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.

Nositelji: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, Ministarstvo pravosuđa Uprava za zatvorski sustav, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, centri za socijalnu skrb, službe za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, područne službe Zavoda za zapošljavanje, udruge poslodavaca i nevladine organizacije

Rok: rujan 2007. i kontinuirano tijekom 2007./2008.

E. ZAKLJUČAK

1. Nakon usvajanja projekta od strane Vlade Republike Hrvatske, sva mjerodavna tijela državne uprave, državne institucije i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave početi će provedbu mjera iz Projekta za koje su određeni kao nositelji te će o njihovoj provedbi izvještavati Ured.

2. Ured će dva puta na godinu izvještavati Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske o tijeku i rezultatima provedbe Projekta, te izvješće o provedbi Projekta jednom na godinu poslati Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru, a u sklopu godišnjeg izvješća o provedbi Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe opojnih droga.

F. PROCJENA POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA KOJA BI SE IZDVAJALA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA PROVEDBU PROJEKTA RESOCIJALIZACIJE ZA 2007./2008.

NOSITELJ	PODRUČJE	2007.	2008.
Ured za suzbijanje zlorabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske	1. Mjere za poticanje zapošljavanja - Sufinanciranje nevladinih organizacija i drugih ustanova koje provode programe usmjerene na pomoć ovisnicima pri doškoloavanju, prekvalifikaciji i privremenom ili trajnom zapošljavanju	1.000.000,00	2.000.000,00
	2. Mjere predstavljanja projekta i provedba projekta - Medijske aktivnosti s ciljem predstavljanja projekta	150.000,00	200.000,00
UKUPNO:		1.150.000,00	2.200.000,00
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Hrvatski zavod za zapošljavanje	Mjere za poticanje zapošljavanja rehabilitiranih ovisnika koje su uvrštene u Godišnji plan za poticanje zapošljavanja za 2007. i koje će se uvrstiti u navedeni plan u 2008.	9.083.000,00	9.083.000,00
UKUPNO:			
Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	Profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti - Podmirivanje troškova zdravstvenog pregleda ovisnika prije uključivanja u projekt resocijalizacije i društvene reintegracije ovisnika po uspješno završenom odvikavanju ili liječenju ovisnosti odnosno postpenalnom prihvatu	200.000,00	200.000,00
UKUPNO:		200.000,00	200.000,0
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	Aktivnosti u provedbi Protokola Doškoloavanje i prekvalifikacija	200.000,00	212.000,00
UKUPNO:		200.000,00	212.000,00

Ministarstvo pravosuđa - Uprava za zatvorski sustav	1. Aktivnosti u provedbi Protokola - Planiranje i programiranje pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora koji će sadržavati doškoloavanje, prekvalifikaciju i osposobljavanje zatvorenika za odgovarajuće zanimanje tijekom boravka u zatvorskom sustavu i po izlasku na slobodu - profesionalna orijentacija i ocjena radne sposobnosti	20.000,00	20.000,00
	2. Aktivnosti u provedbi Protokola - Tromjesečno praćenje i evaluacija provedbe programa prekvalifikacije, doškoloavanja i osposobljavanja zatvorenika za zanimanje, te sačinjavanje pojedinačnog izvješća o provedbi programa sukladno evaluacijskom obrascu kojeg će dostavljati Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade RH		
UKUPNO:		20.000,00	20.000,00
UKUPNO SVA MINISTARSTVA I URED		10.653.000,00	11.715.000,00

**DODATAK 1. Evaluacijski obrasci za praćenje individualnog programa doškovanja,
prekvalifikacije i zapošljavanja**

Obrazac 1.

**OBRAZAC ZA PRACENJE INDIVIDUALNOG
PROGRAMA RESOCIJALIZACIJE ZA TERAPIJSKE ZAJEDNICE,
USTANOVE SOCIJALNE SKRBI I ZATVORSKE USTANOVE**

1. Ime i prezime _____ Datum rođenja _____
Spol _____ Adresa (trajno prebivalište) _____
Županija _____

2. Datum dolaska u terapijsku zajednicu/ustanovu socijalne skrbi/penalnu ustanovu _____

3. Očekivani termin izlaska iz terapijske zajednice/ ustanove socijalne skrbi/ penalne ustanove _____

4. Strucna sprema:

- a) nezavršena osnovna škola
- b) završena osnovna škola
- c) završena OŠ i tecaj za neko zanimanje (PKV)
- d) završena srednja trogodišnja škola (KV)
- e) završena srednja četverogodišnja škola (SSS)
- f) završena viša škola (VŠS)
- g) završen fakultet (VSS)
- h) još na školovanju (ucenik ili student)

4.1. Zvanje⁶ _____ Zanimanje⁷ (ako ste bili zaposleni prije dolaska na tretman) _____

4.2. Posebna znanja i vještine _____

5. Mjerodavni Centar za socijalnu skrb⁸ (adresa i broj telefona) _____

5.1. Ime i prezime zadužene strucne osobe Centra⁹ _____

Telefon/faks: _____

6. Ovlaštena podrucna služba Zavoda za zapošljavanje _____

6.1. Ime i prezime zaduženog savjetnika u podrucnoj službi Zavoda za zapošljavanje
Telefon/faks: _____

1. Termin zvanje odnosi se na stupanj strucne spreme stecen opcim obrazovanjem, a termin zanimanje na steceno radno iskustvo.

Na primjer: **Zvanje:** ekonomski tehnicar **Zanimanje:** knjigovoda u knjigovodstvenom servisu

2. Mjerodavni Centar za socijalnu skrb i podrucna služba Zavoda određuju se prema mjestu trajnog prebivališta osobe.

3. Polivalentni socijalni radnik je zadužen za rješavanje socijalnih pitanja i pružanje usluga socijalne pomoci socijalno ugroženim osobama i osobama u stanju socijalno-zaštitne potrebe prema određenim podrucjima (gradskim četvrtima, naseljima i slicno).

7. Profesionalno usmjeravanje - izvršeno da ne

7.1. Datum završetka profesionalnog usmjeravanja : _____

7.2. Zanimanje za koje je osoba iskazala interes: _____

7.3. Zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti _____

7.3.1. Je li zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje sposobnosti deficitarno u županiji gdje osoba ima stalno prebivalište:

da ne

7.3.2. Je li zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti u skladu s onim za koje je prethodno iskazan interes:

da ne

8. Ocjena radne i zdravstvene sposobnosti - izvršena: da ne

8.1. Datum izvršenja ocjene radne i zdravstvene sposobnosti: _____

8.1.1. Je li osoba radno sposobna za zanimanje za koje je izvršena ocjena radne i zdravstvene sposobnosti:

da ne

8.1.2. Dodatni komentar i preporuka liječnika medicine rada:

9. Je li osoba uključena u program doškoloavanja ili prekvalifikacije za vrijeme boravka u terapijskoj zajednici/ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi:

da ne

9.1. Datum uključivanja u program doškoloavanja ili prekvalifikacije: _____

9.2. Zanimanje za koje se provodi prekvalifikacija i doškoloavanje: _____

9.3. Odgojno-obrazovna ustanova koja provodi program:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks)

9.4. Odobrenje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa odgojno-obrazovnoj ustanovi za provedbu programa (Klasa, ur. broj i datum)_____

9.5. Program doškoloavanja ili prekvalifikacije bit ce završen za vrijeme boravka u terapijskoj zajednici/ustanovi socijalne skrbi/ zatvorskoj ustanovi:

da ne

9.6. Predvideno trajanje cjelokupnog školovanja:
od _____ do _____

9.7. Predvideno trajanje školovanja u terapijskoj zajednici/ustanovi:
od _____ do _____

9.8. Odgojno-obrazovna ustanova koja ce nastaviti provoditi program nakon izlaska iz terapijske zajednice/ustanove:
Adresa, broj telefona/faxa _____
Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

9.9. Predvideni datum nastavka školovanja nakon izlaska iz terapijske zajednice/ustanove:

10. Obaviještena Služba za prevenciju ovisnosti radi ukljucivanja u tretman i sprjecavanja ovisnickog i kriminalnog povrata:

da ne

10.1. Ovlaštena Služba za prevenciju ovisnosti:
Adresa, broj telefona/faxa _____
Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

11. Obaviještene nevladine organizacije radi pružanja potpore ovisniku tijekom procesa resocijalizacije:

da ne

11.1. Obaviještene nevladine organizacije:
Adresa, broj telefona/faxa _____
Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

Adresa, broj telefona/faxa _____
Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/fax) _____

12. Datum popunjavanja evaluacijskog upitnika: _____

12.1. Datum slanja obrasca mjerodavnom Centru za socijalnu skrb:
Faxom _____ Poštom: _____

12.2. Datum slanja obrasca Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske

Faxom _____

Poštom: _____

12.3. Ime i prezime osobe u terapijskoj zajednici/ustanovi koja je popunjavala upitnik:

_____ Potpis _____

Potpis odgovorne osobe i pecat

Obrazac 2.

**OBRAZAC ZA PRACENJE INDIVIDUALNOG
PROGRAMA RESOCIJALIZACIJE ZA CENTRE ZA SOCIJALNU SKRB**

1. Ime i prezime _____ Datum rođenja _____
_____ Spol _____ Adresa (trajno prebivalište)
_____ Županija _____

2. Datum prvog javljanja u Centar za socijalnu skrb _____

3. Tko je osobu uputio u Centar za socijalnu skrb:

- a) Terapijska zajednica ili ustanova socijalne skrbi
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- b) Zatvorska ustanova
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- c) Služba za prevenciju ovisnosti ili nevladina organizacija
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- e) Područna služba Zavoda za zapošljavanje
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- d) Javio se samoinicijativno

4. Strucna sprema:

- a) nezavršena osnovna škola
- b) završena osnovna škola
- c) završena OŠ i tečaj za neko zanimanje (PKV)
- d) završena srednja trogodišnja škola (KV)
- e) završena srednja četverogodišnja škola (SSS)
- f) završena viša škola (VŠS)
- g) završen fakultet (VSS)
- h) još na školovanju (učenik ili student)

4.1. Zvanje¹⁰ _____ Zanimanje¹¹ (ako je osoba bila zaposlena)

4.2. Posebna znanja i vještine _____

5. Ovlaštena područna služba Zavoda za zapošljavanje

5.1. Ime i prezime zaduženog savjetnika u područnoj službi Zavoda za zapošljavanje
Telefon / fax: _____

6. Profesionalno usmjeravanje - izvršeno

da

ne

¹ Termin zvanje odnosi se na stupanj strucne spreme stecen opcim obrazovanjem, a termin zanimanje na steceno radno iskustvo.

Na primjer: Zvanje: ekonomski tehnicar Zanimanje: knjigovoda u knjigovodstvenom servisu

6.1. Datum završetka profesionalnog usmjeravanja: _____

6.1.1. Mjesto izvršenja profesionalnog usmjeravanja: _____

6.2. Zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti _____

6.2.1. Je li zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje sposobnosti deficitarno u županiji gdje osoba ima stalno prebivalište:

da

ne

7. Ocjena radne i zdravstvene sposobnosti - izvršena: da ne

7.1. Datum izvršenja ocjene radne i zdravstvene sposobnosti: _____

7.1.1. Je li osoba radno sposobna za zanimanje za koje je izvršena ocjena radne i zdravstvene sposobnosti:

da

ne

7.1.2. Dodatni komentar i preporuka lijecnika medicine rada:

7.1.3. Profesionalno usmjeravanje i ocjenu radne sposobnosti obavio je tim za profesionalno usmjeravanje podrucne službe Zavoda¹²:

(naziv, adresa i broj tel./faks)

8. Je li osoba bila ukljucena u program doškoloavanja ili prekvalifikacije za vrijeme boravka u terapijskoj zajednici/ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi:

da

ne

8.1. Ako da, datum ukljucivanja u program doškoloavanja ili prekvalifikacije:

8.1.1. Zanimanje za koje se provodi/la prekvalifikacija i doškoloavanje:

3 Prije popunjavanja obrasca potrebno je zatražiti pismeno izvješće tima za profesionalno usmjeravanje mjerodavne podrucne službe Zavoda koje je temelj za popunjavanje pitanja od 7 do 9. Navedeno se cuva u dosjeu korisnika.

8.1.2. Odgojno-obrazovna ustanova koja je provodila program: _____
Adresa, broj telefona/faxa _____
Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

8.2. Je li program doškoloavanja ili prekvalifikacije završen za vrijeme boravka u terapijskoj zajednici/ustanovi socijalne skrbi/ zatvorskoj ustanovi?

da	ne
----	----

8.2.1. Ako da, datum završetka doškoloavanja ili prekvalifikacije:

8.2.1.1. Je li zanimanje za koje je osoba završila program doškoloavanja ili prekvalifikacije deficitarno u županiji gdje osoba ima stalno prebivalište:

da	ne
----	----

8.2.1.2. Je li osoba ostvarila zaposlenje za navedeno zanimanje:

da	ne
----	----

8.2.1.3. Ako da, naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt:

8.2.1.3.1. Datum zasnivanja radnog odnosa: _____

Radni odnos je zasnovan:

a) na neodređeno vrijeme

b) na određeno vrijeme: od _____ do _____

8.2.2. Ako ne, koliko je predviđeno ukupno vrijeme školovanja:

od _____ do _____

8.2.2.1. Koliko je trajalo školovanje u terapijskoj zajednici/ustanovi (ukupno mjeseci i dana):

_____ od _____ do _____

8.2.2.2. Koliko je vremena potrebno za završetak školovanja (ukupno mjeseci i dana):

_____ od _____ do _____

8.2.2.3. Odgojno-obrazovna ustanova koja će nastaviti provoditi program nakon izlaska iz terapijske zajednice/ustanove:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

8.2.2.4. Datum nastavka školovanja : _____

8.2.2.5. Datum završetka školovanja: _____

8.2.2.6. Je li zanimanje za koje je osoba završila program doškoloavanja ili prekvalifikacije

deficitarno u županiji gdje osoba ima stalno prebivalište:

da

ne

8.2.1.7. Je li osoba ostvarila zaposlenje za navedeno zanimanje:

da

ne

8.2.1.8. Ako da, naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt:

8.2.1.9. Datum zasnivanja radnog odnosa: _____

Radni odnos zasnovan je:

a) na neodređeno vrijeme

b) na određeno vrijeme: od _____ do _____

8.3. Ako osoba nije bila uključena u program doškovanja ili prekvalifikacije za vrijeme boravka u terapijskoj zajednici/zatvorskoj ustanovi, je li uključena u program prekvalifikacije na temelju Godišnjeg plana za poticanje zapošljavanja:

da

ne

8.3.1. Ako da, datum uključivanja u program doškovanja ili prekvalifikacije:

8.3.2. Zanimanje za koje se provodi/la prekvalifikacija i doškovanje:

8.3.3. Odgojno-obrazovna ustanova koja je provodila program:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

8.3.4. Datum završetka školovanja: _____

8.3.5. Je li osoba ostvarila zaposlenje za navedeno zanimanje:

da

ne

8.3.6. Ako da, naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt:

8.3.7. Datum zasnivanja radnog odnosa: _____

Radni odnos je zasnovan:

a) na neodređeno vrijeme

b) na određeno vrijeme: od _____ do _____

9. Obaviještena Služba za prevenciju ovisnosti radi uključivanja u tretman i sprječavanja ovisničkog i/ili kriminalnog povrata:

da	ne
----	----

9.1. Mjerodavna Služba za prevenciju ovisnosti:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

10. Obaviještene nevladine organizacije radi pružanja potpore ovisniku tijekom procesa resocijalizacije:

da	ne
----	----

10.1. Obaviještene nevladine organizacije:

1. Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

2. Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

11. Datum popunjavanja evaluacijskog obrasca: _____

11.1. Datum slanja obrasca Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade RH

Faxom _____ Poštom: _____

11.2. Ime i prezime osobe u Centru za socijalnu skrb koja je popunjavala upitnik:

_____ Potpis _____

Potpis odgovorne osobe i pecat

Obrazac 3.

**OBRAZAC ZA PRACENJE INDIVIDUALNOG
PROGRAMA RESOCIJALIZACIJE ZA SLUŽBE ZA PREVENCIJU OVISNOSTI**

1. Ime i prezime _____ Datum rođenja _____
Spol: _____ Adresa (trajno prebivalište) _____
Županija _____

2. Datum prvog javljanja u Službu za prevenciju ovisnosti: _____

2.1. Vrsta tretmana i liječenja:

a) supstitucijska terapija (navesti vrstu supstitucijske /farmakoterapije i duljinu tretmana)

b) drug free tretman
(navesti duljinu apstinencije)

2.2. Je li osoba bila na tretmanu, rehabilitaciji ili izdržavanju kazne u terapijskoj zajednici ili zatvorskoj ustanovi:

da ne

2.2.1. Ako da, navesti adresu i naziv institucije:

2.3. Je li osoba bila uključena u program doškoloavanja ili prekvalifikacije za vrijeme boravka u ustanovi

da ne

2.3.1. Ako da, navesti zanimanje za koje se provodio program:

4. Strucna sprema:

- a) nezavršena osnovna škola
- b) završena osnovna škola
- c) završena OŠ i tečaj za neko zanimanje (PKV)
- d) završena srednja trogodišnja škola (KV)
- e) završena srednja četverogodišnja škola (SSS)
- f) završena viša škola (VŠS)
- g) završen fakultet (VSS)
- h) još na školovanju (ucenik ili student)

4.1. Zvanje¹³ _____ Zanimanje¹⁴ (ako je osoba bila zaposlena) _____

1 Zvanje - odnosi se na stupanj strucne spreme stecen opcim obrazovanjem, termin zanimanje odnosi se na steceno radno iskustvo.

Na primjer: Zvanje: ekonomski tehnicar Zanimanje: knjigovoda u knjigovodstvenom servisu

5. Posebna znanja i vještine _____

6. Ovlaštena podrucna služba Zavoda za zapošljavanje (adresa, tel./faks)

6.1. Ime i prezime zaduženog savjetnika u podrucnoj službi Zavoda za zapošljavanje
Telefon/faks: _____

7. Mjerodavni Centar za socijalnu skrb¹⁵ (adresa i broj telefona)

7.1. Ime i prezime zadužene strucne osobe Centra¹⁶
Telefon/faks: _____

8. Profesionalno usmjeravanje - izvršeno da ne

8.1. Datum završetka profesionalnog usmjeravanja _____

8.1.1. Mjesto izvršenja profesionalnog usmjeravanja _____

8.2. Zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne
spособnosti _____

8.2.1. Je li zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje
spособnosti deficitarno u županiji gdje osoba ima stalno prebivalište:

da ne

da ne

9. Ocjena radne i zdravstvene spособnosti- izvršena:

9.1. Datum izvršenja ocjene radne i zdravstvene spособnosti: _____

9.1.1. Je li osoba radno spособna za zanimanje za koje je izvršena ocjena radne i
zdravstvene spособnosti

da ne

9.1.2. Dodatni komentar i preporuka lijecnika medicine rada:

2 Mjerodavnost Centra za socijalnu skrb i podrucne službe Zavoda odreduje se prema mjestu trajnog prebivališta osobe.

3 Polivalentni socijalni radnik je zadužen za rješavanje socijalnih pitanja i pružanje usluga socijalne pomoci socijalno ugroženim osobama i osobama u stanju socijalno-zaštitarne potrebe prema određenim podrucjima (gradskim cetvrtima, naseljima i slicno)

9.1.3. Profesionalno usmjeravanje i ocjenu radne sposobnosti obavio je tim za profesionalno usmjeravanje podrucne službe Zavoda¹⁷:

(/naziv, adresa i broj tel./faks)

10. Datum ukljucivanja u program školovanja na temelju Godišnjeg programa za poticanje zapošljavanja:

10.1. Zanimanje za koje se provodi/la prekvalifikacija i doškoloavanje:

10.2. Odgojno-obrazovna ustanova koja ce provoditi ili provodi program:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

10.3. Datum pocetka školovanja : _____

10.4. Datum završetka školovanja: _____

10.5. Je li osoba ostvarila zaposlenje za navedeno zanimanje:

da

ne

10.6. Ako da, naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt:

Datum zasnivanja radnog odnosa: _____ Radni odnos je zasnovan:

a) na neodređeno vrijeme

b) na određeno vrijeme: od _____ do _____

11. Obaviještene nevladine organizacije i Centar za socijalnu skrb radi pružanja potpore ovisniku tijekom procesa resocijalizacije:

da

ne

11.1. Obaviještene nevladine organizacije:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

11.2. Obaviješten Centar za socijalnu skrb.

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

4. Prije popunjavanja obrasca potrebno je zatražiti pismeno izvješće tima za profesionalno usmjeravanje mjerodavne podrucne službe Zavoda koje je temelj za popunjavanje pitanja od 7 do 9. Navedeno se čuva u dosjeu korisnika.

12. Datum popunjavanja evaluacijskog obrasca: _____

12.2. Datum slanja obrasca Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade
Republike Hrvatske

Faksom _____ Poštom: _____

12.3. Ime i prezime osobe u Službe za prevenciju ovisnosti koja je popunjavala upitnik:

_____ Potpis _____

Potpis odgovorne osobe i pecat:

Obrazac 4.

**OBRAZAC ZA PRACENJE INDIVIDUALNOG
PROGRAMA RESOCIJALIZACIJE ZA PODRUCNE SLUŽBE ZAVODA
ZA ZAPOSŁJAVANJE**

1. Ime i prezime _____ Datum rođenja _____
Spol _____ Adresa (trajno prebivalište) _____
Županija _____

2. Datum prvog javljanja u Podrucnu službu _____

3. Tko je osobu uputio u Podrucnu službu:

- a) Terapijska zajednica ili ustanova socijalne skrbi
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- b) Zatvorska ustanova
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- c) Služba za prevenciju ovisnosti ili nevladina organizacija
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- e) Centar za socijalnu skrb
(naziv, adresa, broj telefona, ime i prezime osobe za kontakt) _____
- d) Javio se samoinicijativno

4. Strucna sprema:

- a) nezavršena osnovna škola
- b) završena osnovna škola
- c) završena OŠ i tečaj za neko zanimanje (PKV)
- d) završena srednja trogodišnja škola (KV)
- e) završena srednja četverogodišnja škola (SSS)
- f) završena viša škola (VŠS)
- g) završen fakultet (VSS)
- h) još na školovanju (ucenik ili student)

4.1. Zvanje¹⁸ _____ Zanimanje¹⁹ (ako je osoba bila zaposlena)

4.2. Posebna znanja i vještine _____

5. Služba za prevenciju ovisnosti je dala pismenu preporuku da se osoba ukljuci u program resocijalizacije :

da

ne

¹⁸ Termin zvanje odnosi se na stupanj strucne spreme stecen opcim obrazovanjem, a termin zanimanje na steceno radno iskustvo.

Na primjer: Zvanje: ekonomski tehnicar Zanimanje: knjigovoda u knjigovodstvenom servisu

5.1. Ime i prezime ovlaštenog liječnika: _____

5.2. Klasa, Ur. broj i datum izdavanja pismene preporuke: _____

5.3. Mjerodavna Služba za prevenciju ovisnosti:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

6. Mjerodavni Centar za socijalnu skrb²⁰ (adresa i broj telefona)

6.1. Ime i prezime zadužene stručne osobe Centra²¹ _____

Telefon/fax: _____

7. Područna služba Zavoda za zapošljavanje prema mjestu trajnog prebivališta:

7.1. Ime i prezime zaduženog savjetnika u područnoj službi Zavoda za zapošljavanje

Telefon/fax: _____

8. Profesionalno usmjeravanje - izvršeno: da ne

8.1. Datum završetka profesionalnog usmjeravanja: _____

8.1.1. Mjesto izvršenja profesionalnog usmjeravanja: _____

8.2. Zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje i ocjena radne sposobnosti _____

8.2.1. Je li zanimanje za koje je provedeno profesionalno usmjeravanje sposobnosti deficitarno u županiji gdje osoba ima stalno prebivalište:

da

ne

9. Ocjena radne i zdravstvene sposobnosti - izvršena:

da

ne

9.1. Datum izvršenja ocjene radne i zdravstvene sposobnosti: _____

9.1.1. Je li osoba radno sposobna za zanimanje za koje je izvršena ocjena radne i zdravstvene sposobnosti:

da

ne

1. Mjerodavnost Centra za socijalnu skrb i Područne službe Zavoda određuje se prema mjestu trajnog prebivališta osobe.

2. Polivalentni socijalni radnik je zadužen za rješavanje socijalnih pitanja i pružanje usluga socijalne pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama u stanju socijalno-zaštitne potrebe prema određenim područjima (gradskim četvrtima, naseljima i slično).

9.1.2. Dodatni komentar i preporuka liječnika medicine rada:

9.1.3. Profesionalno usmjeravanje i ocjenu radne sposobnosti obavio je tim za profesionalno usmjeravanje podružne službe Zavoda:

(/naziv, adresa i broj tel./faks)

10. Je li osoba bila uključena u program doškovanja ili prekvalifikacije za vrijeme boravka u terapijskoj zajednici/ustanovi socijalne skrbi ili zatvorskoj ustanovi:

da

ne

10.1. Ako da, datum uključivanja u program doškovanja ili prekvalifikacije:

10.1.1. Zanimanje za koje se obavljala prekvalifikacija i doškovanje:

10.1.2. Odgojno-obrazovna ustanova koja je provodila program:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

10.2.2. Ako ne, datum uključivanja u program školovanja na temelju Godišnjeg programa za poticanje zapošljavanja:

10.2.3. Zanimanje za koje se provodi/la prekvalifikacija i doškovanje:

10.2.4. Odgojno-obrazovna ustanova koja će provoditi ili provodi program:

Adresa, broj telefona/faxa _____

Ime i prezime osobe za kontakt (telefon/faks) _____

10.2.5. Datum početka školovanja : _____

10.2.6. Datum završetka školovanja: _____

10.2.7. Je li osoba ostvarila zaposlenje za navedeno zanimanje:

da

ne

10.2.7.1. Ako da, naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt:

Datum zasnivanja radnog odnosa: _____

Radni odnos je zasnovan:

a) na neodređeno vrijeme

b) na određeno vrijeme: od _____ do _____

10.2.7.2. Ako ne, navedite adrese poslodavaca gdje je osoba upućivana na razgovor u vezi sa zapošljavanjem:

a) naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt

b) naziv i adresa poduzeca, ime i prezime te broj osobe za kontakt

11. Navedite ostale vrste usluga koje su pružene osobi radi lakšeg zapošljavanja:

1. informiranje o mjerama iz Godišnjeg programa za poticanje zapošljavanja i mogućnostima za ostvarenje prava iz pojedinih mjera

Navesti koje mjere: _____

2. informiranje o potencijalnim poslodavcima u županiji ali i na području Republike Hrvatske

3. Različite edukacije o mogućnosti samozapošljavanja, samopredstavljanja i slično

Navesti koje edukacije _____

4. Ostalo, navesti što _____

12. Datum popunjavanja evaluacijskog obrasca: _____

12.1. Datum slanja obrasca Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske

Faxom _____ Poštom: _____

12.2. Ime i prezime osobe u područnoj službi Zavoda koja je popunjavala upitnik:

_____ Potpis _____

Potpis odgovorne osobe i pečat

DODATAK 2.

IZVJEŠĆE O REZULTATIMA ISTRAŽIVANJA O ZAINTERESIRANOSTI OSOBA OVISNIH O OPOJNIM DROGAMA ZA DOŠKOLOVANJE, PREKVALIFIKACIJU I ZAPOŠLJAVANJE

1. SUDIONICI I POSTUPAK

U istraživanju je sudjelovala **351** osoba ovisna o drogama koja se nalazi u zatvorima i kaznionicama Republike Hrvatske (**284**), odnosno terapijskim zajednicama (**67**).

Istraživanje je provedeno u zatvorskim ustanovama, odnosno terapijskim zajednicama od 22. prosinca 2006. do 20. veljace 2007.

Prosječno su sudionici do trenutka ispitivanja proveli 14,2 mjeseca u zatvoru/kaznionici, odnosno 22,7 mjeseci u terapijskoj zajednici. Prosječno vrijeme za koje sudionici procjenjuju da će napustiti ustanovu je 19 mjeseci za osobe iz zatvora i kaznionica, odnosno 14,1 mjesec za sudionike iz terapijskih zajednica.

Tablica 1: Broj sudionika prema mjestu istraživanja

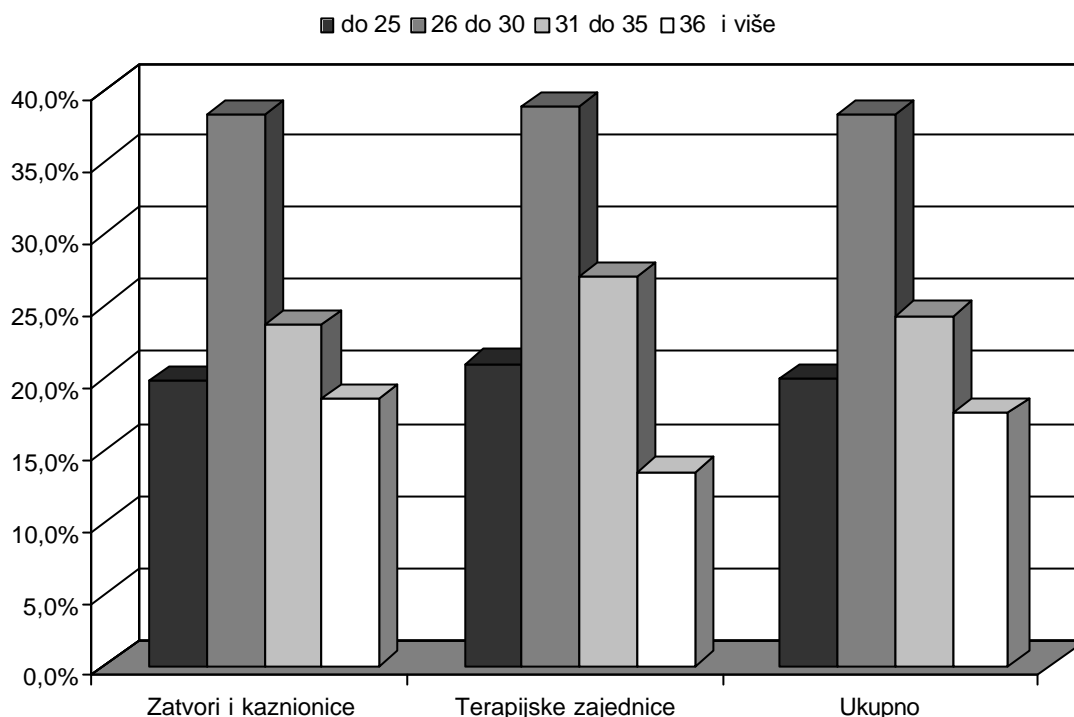
Zatvori i kaznionice	Terapijske zajednice
Kaznionica u Glini (N=36)	Đurmanec (N=5)
Kaznionica u Lepoglavi (N=77)	Mondo Nuovo (N=11)
Kaznionica u Lipovici (N=10)	Remar Espana (N=1)
Kaznionica u Požegi (N=15)	Reto centar (N=12)
Kaznionica u Turopolju (N=17)	Susret (N=17)
Kaznionica u Valturi (N=2)	Zajednica Cenacolo (N=1)
Odgojni zavod Turopolje (N=14)	Zajednica Ivan Pavao XXIII. (N=20)
Zatvor u Bjelovaru (N=2)	
Zatvor u Dubrovniku (N=5)	
Zatvor u Gospicu (N=9)	
Zatvor u Karlovcu (N=7)	
Zatvor u Osijeku (N=5)	
Zatvor u Požegi (N=3)	
Zatvor u Puli (N=22)	
Zatvor u Rijeci (N=11)	
Zatvor u Splitu (N=4)	
Zatvor u Šibeniku (N=15)	
Zatvor u Varaždinu (N=6)	
Zatvor u Zadru (N=2)	
Zatvor u Zagrebu (N=21)	
Zatvorska bolnica (N=1)	
UKUPNO: 284	UKUPNO: 67

Tablica 2. Mjesto prebivališta s obzirom na skupinu sudionika

Prebivalište	Skupina ispitanika		Ukupno
	Zatvori i kaznionice	Terapijske zajednice	
Nisu naznacili prebivališta	21	5	26
Beli Manastir	1		1
Benkovac	1	1	2
Bibinje	3		3
Bjelovar	6		6
Borovo Naselje	1		1
Brnaze	1		1
Buje	2		2
Cavtat	1		1
Cres	1		1
Čakovec	8	2	10
Čuši gornji, Porec		1	1
Donja Dubrava		1	1
Donji Kneginec	1		1
Dubrovnik		2	2
Đakovo	4		4
Fažana	1		1
Husdin	1		1
Ivankovo	1		1
Jastrebarsko	1		1
Karlovac	5		5
Kaštel Lukšić	1		1
Kaštel Stari	1		1
Kaštel Štafilić	1		1
Kaštela		1	1
Kistanje	2		2
Kutina	1		1
Labin		1	1
Lovran	1		1
Ludbreg	1		1
Makarska	2	1	3
Metković	2	1	3
Mursko Središće	1		1
Našice	1		1
Nedelišće		1	1
Nerezine	1		1
Nova Gradiška	1		1
Novigrad	1		1
Novska	2		2
Nuštar	1		1
Obrovac	1		1
Opatija	3		3
Opuzen		1	1
Osijek	10	1	11
Ozalj	1		1
Ploče	2		2

Podlug		1	1
Podravski Kloštar	1		1
Podturen	1		1
Porec	3	2	5
Posedarje	1		1
Pula	29	2	31
Rama		1	1
Rijeka	22	3	25
Rovinj	1		1
Samobor	1		1
Sesvete	1		1
Sinj	1		1
Slatina	1		1
Slavonski Brod	2		2
Solin	1	1	2
Split	16	14	30
Suhopolje	1		1
Supetar		1	1
Sveta Ana	1		1
Šopot; Benkovac		1	1
Trogir, Ciovo		1	1
Tucepi		1	1
Turopolje	1		1
V. Gorica	2		2
Varaždin	11		11
Varaždinske toplice	1		1
Veli Lošinj	1		1
Velika Gorica	1		1
Veliki Bukovec	1		1
Veliki Prolog		3	3
Vinkovci	4	1	5
Vodnjan	2		2
Vrgorac		5	5
Vrlika	1		1
Vukovar	2		2
Zadar	15	5	20
Zagreb	59	6	65
Zaprešić	2		2
Županja	1		1
	284	67	351

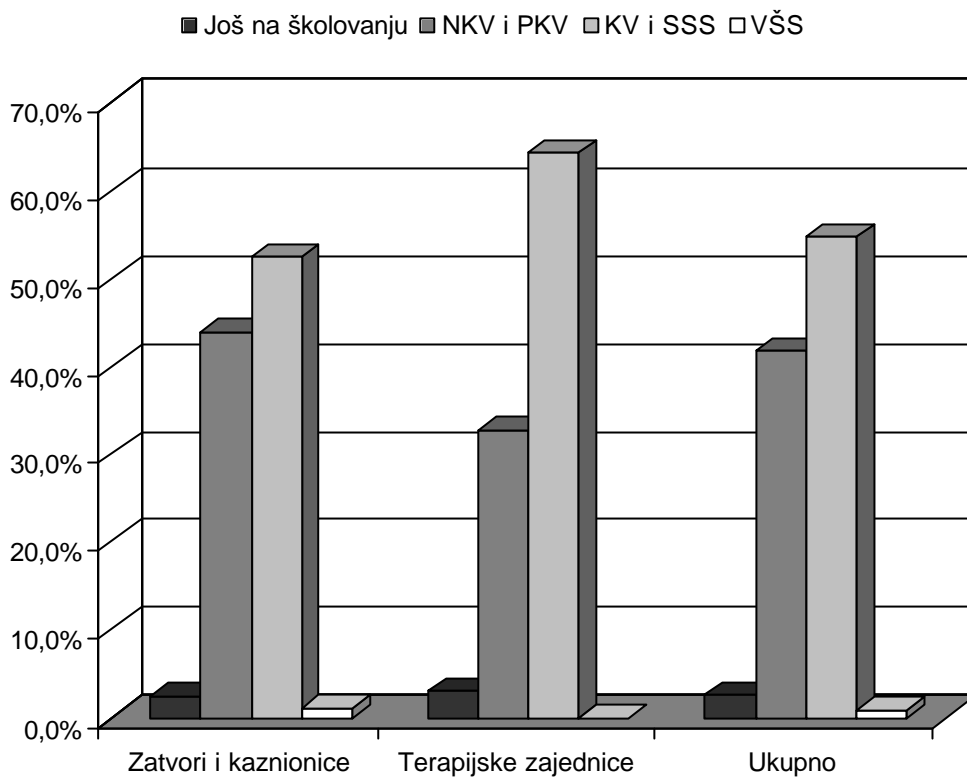
Kao što je vidljivo iz tablice 2 najveći broj sudionika istraživanja dolazi iz Zagreba (18.8%), a slijede sudionici iz drugih većih hrvatskih gradova: Pule(8.8%), Splita (8,5%) Rijeke (7.1%) te Zadra (5.7%). Najveći broj ispitanika ima prebivalište na području Grada Zagreba (65 ispitanika), zatim Splitsko - dalmatinske županije (52 ispitanika), Istarske (43 ispitanika), te Primorsko-goranske i Zadarske županije sa po 33 ispitanika.

Slika 1: Dobna struktura sudionika istraživanja

Kao što je vidljivo na Slici 1. osobe muškog spola činile su 93 posto (326 ispitanika) ukupnog uzorka (95,1 posto sudionika iz zatvora i kaznionica, odnosno 85,1 posto iz terapijskih zajednica). Prosječna dob svih sudionika bila je 30,4 godine (30,5 godina kod sudionika iz zatvora i kaznionica, 29,7 kod onih iz terapijskih zajednica), a u oba uzorka najviše je osoba u dobi između 26 i 39 godina. U skupini iz zatvora i kaznionica najniža dob je 16, a najviša 50, dok je iz terapijskih zajednica najmlađi ispitanik imao 19, a najstariji 49 godina.

S obzirom na spol, prosječna dob muških sudionika bila je 30.5 (30.6 zatvori i kaznionice, 30.0 terapijske zajednice), a ženskih 29.2 godina (28.1 zatvori i kaznionice, 30.1 terapijske zajednice)

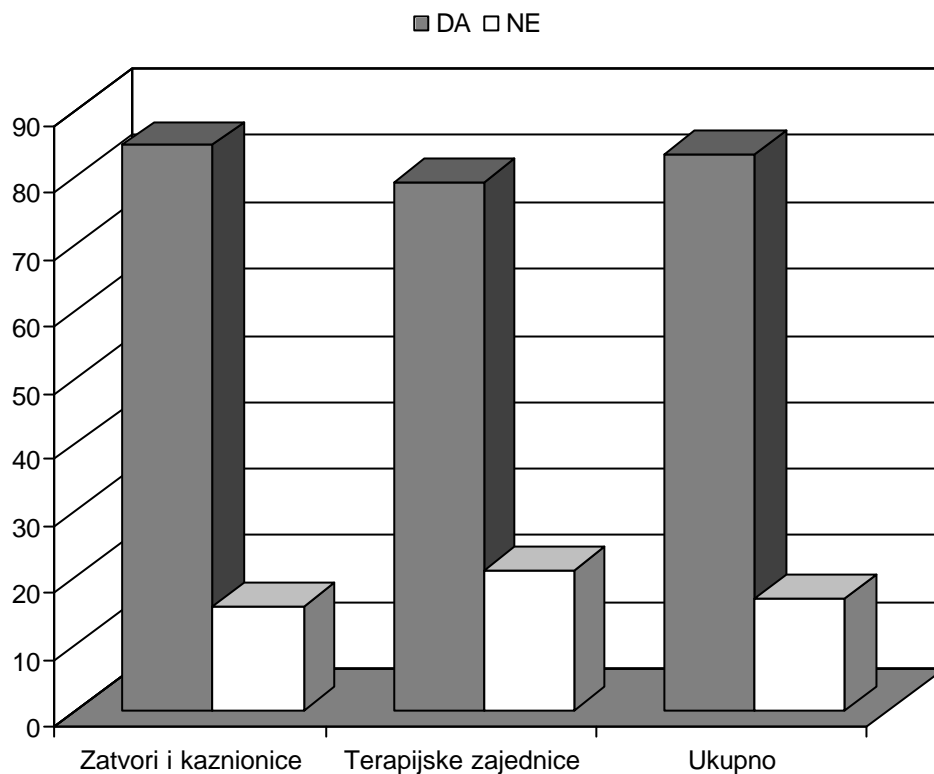

Slika 2: Struktura ispitanika s obzirom na obrazovanje

Iz slike 2 vidimo da je među ispitanicima obiju skupina najviše osoba sa srednjom stručnom spremom (52,5 posto zatvori i kaznionice, 64,2 posto terapijske zajednice) i osoba sa završenom osnovnom školom i tečajem za neko zanimanje (44 posto zatvori i kaznionice, 32,9 posto terapijske zajednice). Valja napomenuti da su u istraživanju sudjelovale samo tri osobe s višom stručnom spremom, dok onih s visokom stručnom spremom u uzorku nije bilo.

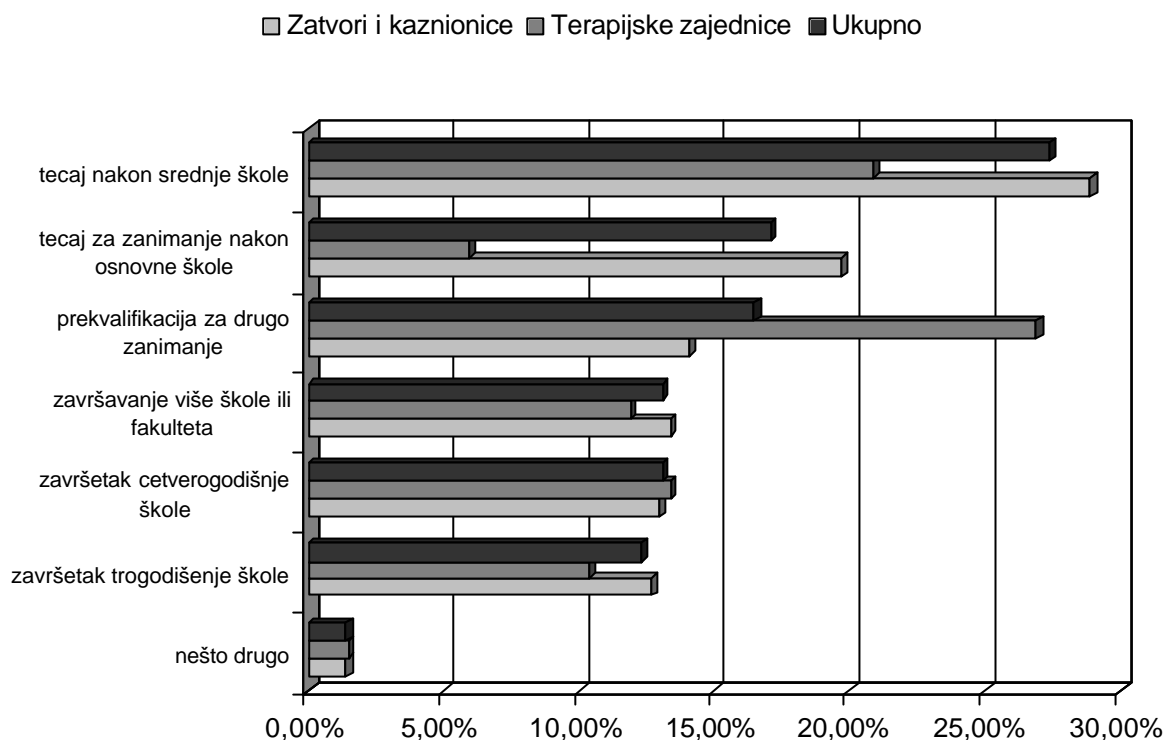
2. ZAINTERESIRANOST SUDIONIKA - REZULTATI

2.1. Zainteresiranost za doškoloavanje ili prekvalifikaciju

Slika 3: Zainteresiranost sudionika istraživanja za doškoloavanje i prekvalifikaciju

Od ispitanih sudionika, **83,2** posto iskazalo je želju za nekim oblikom doškoloavanja i prekvalifikacije što je jasno vidljivo iz slike 3. Podjednako visok interes zabilježen je u objema ispitivanim skupinama (84,5 posto zatvori i kaznionice; 79,1 posto terapijske zajednice).

Slika 4: Prikaz zainteresiranosti za različite oblike obrazovanja sudionika istraživanja.

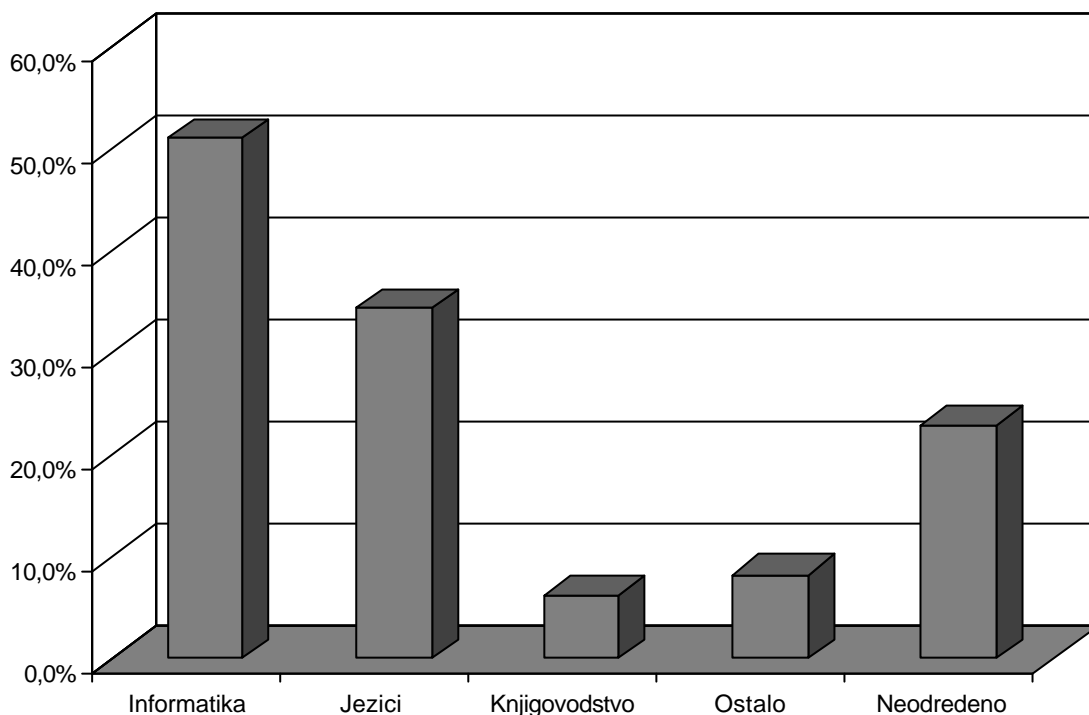
S obzirom na vrstu dodatnog obrazovanja, najviše ispitanika u objema skupinama je zainteresirano za završetak nekog tečaja nakon srednje škole (28,9 posto ispitanika u zatvorima i kaznionicama, odnosno 20,9 posto ispitanika u terapijskim zajednicama).

S obzirom na vrstu interesa, između dviju skupina utvrđene su dvije glavne razlike. Ispitanici iz terapijskih zajednica više su zainteresirani za prekvalifikaciju (26,9 posto) od osoba iz zatvora i kaznionica (14,1 posto). Suprotan trend pokazuju rezultati istraživanja o zainteresiranosti za tečaj nakon osnovne škole za koji zanimanje pokazuje 19,7 posto osoba iz zatvora i kaznionica, odnosno 6 posto iz terapijskih zajednica.

Podjednak postotak ispitanika zabilježen je s obzirom na motiviranost za završetak osnovne škole (12,7 posto zatvori – 10,4 posto terapijske zajednice), završetak srednje trogodišnje škole (13 posto zatvori – 13,4 posto terapijske zajednice) te završavanje više škole ili fakulteta (13,4 posto zatvori – 11,9 posto terapijske zajednice).

Od zainteresiranih za neki tečaj nakon osnovne škole, najviše ih navodi tečaj informatike (16,7 posto). Po učestalosti u iskazanom zanimanju još se ističu tečajevi za konobara, kuhara, ugostitelja i zavarivaca (po 6,7 posto). Ostali iskazani interesi odnose se na edukaciju za specifična zanimanja kao što su brodocjevar, maser, vozač viljuškara itd.

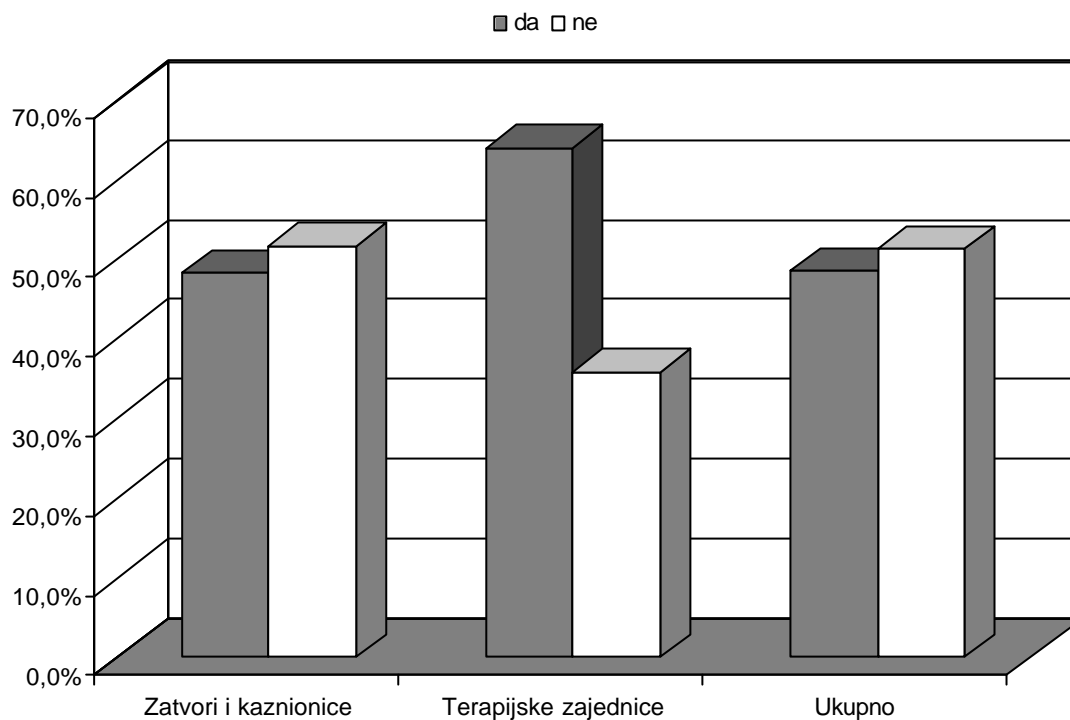
S obzirom na vrstu trogodišnje, odnosno četverogodišnje škole za koju ispitanici pokazuju zanimanje ne istice se posebno neka vrsta škole, te možemo pretpostaviti da se radi o školama koje su sudionici istraživanja i ranije htjeli pohađati, odnosno koje su pohađali ali nisu završili.

Slika 5: Vrsta edukacije za koju su zanimanje pokazale osobe zainteresirane za tecaj nakon srednje škole (N=96)

Vežano uz tecaj nakon završene škole, iz slike 5 vidimo da je najveći interes zabilježen za tecajeve informatike (51,1 posto) i stranih jezika (34,4 posto). Od ostalih sudionika koji su iskazali interes za ovakvim oblikom dodatne edukacije, 6,3 posto je zainteresirano za knjigovodstvo, 22,9 posto sudionika nije specificiralo vrstu tecaja za koji su zainteresirani, a 8,3 posto pokazalo je zanimanje za specificne tecajeve kao što su tecajevi grafike, umjetnosti, vožnje itd. (8,3 posto).

3.2. Zainteresiranost za prekvalifikaciju za deficitarna zanimanja

Slika 6: Zainteresiranost sudionika za prekvalifikaciju u deficitarna zanimanja

Od ukupno **351** ispitanog, za prekvalifikaciju za zanimanja koja su deficitarna u županijama u kojima prebivaju ukupno je zainteresiran **171** ispitanik (48,7 posto), od kojih je u zatvorima i kaznionicama zainteresirano **48,2** posto ispitanika, a od osoba koje su trenutno u terapijskim skupinama **64,2** posto. Zainteresiranost za prekvalifikaciju prikazana je na Slici 6, a popis zanimanja za koje su osobe pokazale interes nalazi se u Tablici 2.

Tablica 2: Popis deficitarnih zanimanja za koje je iskazan interes²²

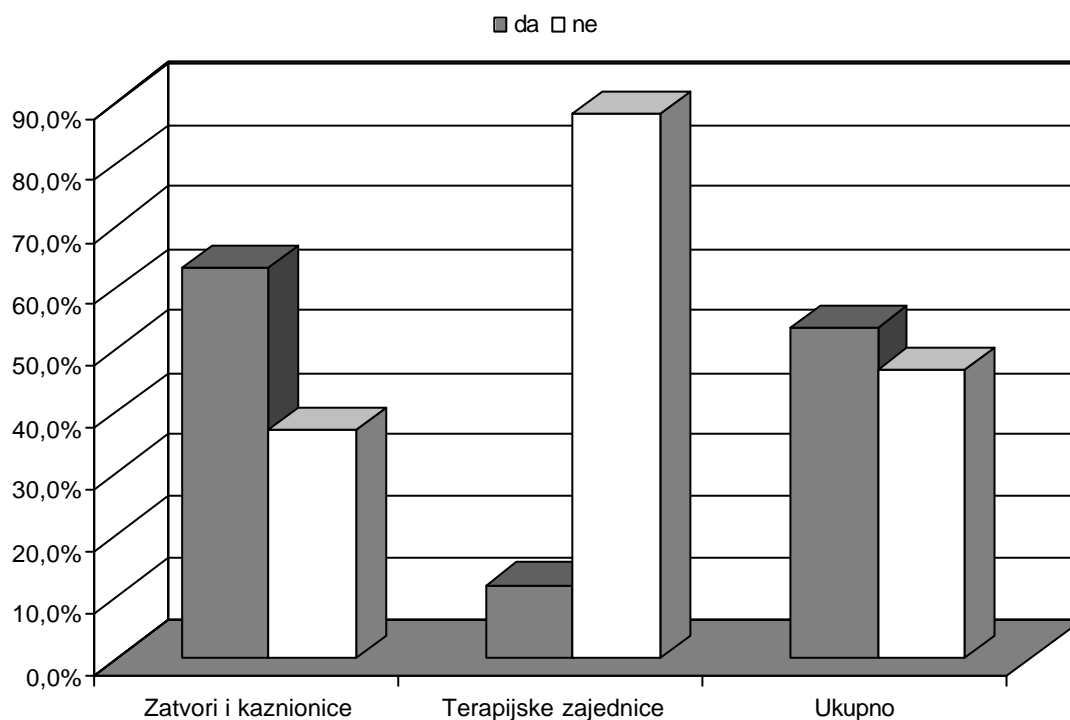
Deficitarno zanimanje	Broj zainteresiranih
zavarivac	15
konobar	15
rukovatelj građevinskim strojem	11
tesar	9
zidar	8
turistički animator	8
soboslikar	8
kuhar	8
keramizar	8
zaštitar	7
stolar	7
brodomonter	7
bravar	7
vozac	6
turistički zastupnik	7
zastupnik osiguranja	5
vatrogasac	5
racunalni tehničar	5
fizioterapeut	5
elektroinstalater	4
cuvar	4
armirac	4
vozac autobusa	3
ronilac	3
brodocjevar	3
krovopokrivac	3
građevinar	3

²² Budući da su ispitanici mogli iskazati interes za jedno ili dva zanimanja, zbroj u tablici iznosi 235, a ne 171.

grijanja	3
instalater	3
knjigovoda	3
turisticki vodiac	2
trgovacki putnik	2
trgovac	2
strojar	2
pomocni konobar	2
limar	2
farmaceutski tehnicar	2
elektrotehnicar	2
dostavljac	2
autolakirer	2
3. casnik palube	2
tokar	1
slasticar	1
repcionist	1
radnik visokogradnje	1
postar	1
pomocni stolar	1
poljoprivredni radnik	1
podopolagac	1
pekar	1
novinar	1
mornar	1
mesar	1
manager u marketingu	1
krojac	1
kompjutorski programer	1
komercijalist	1
instruktor voznje	1

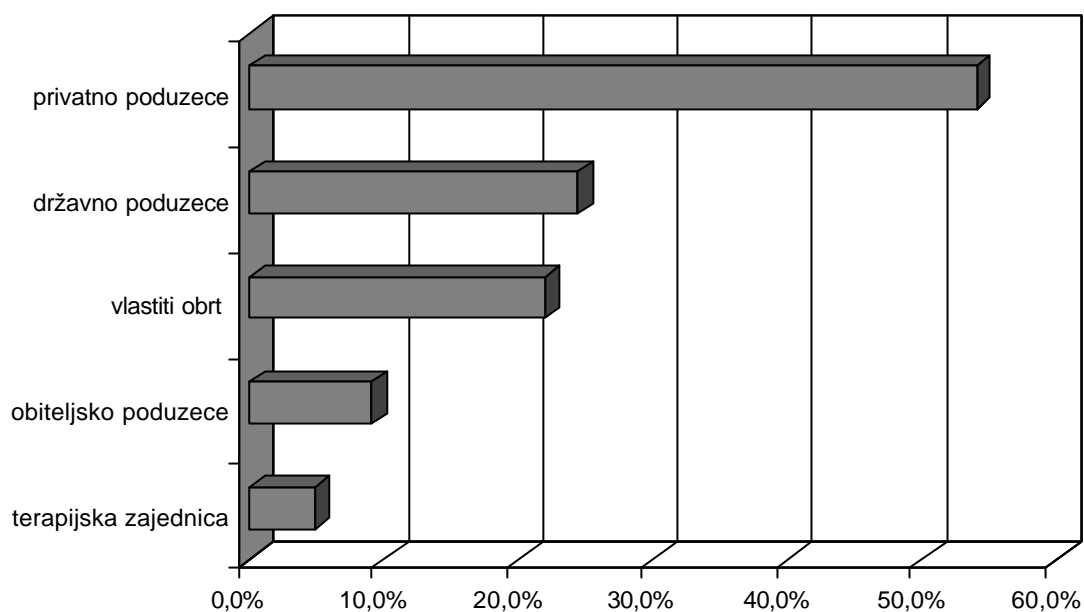
informatičar	1
građevinski limar	1
elektrozavarivač	1
ekonomist	1
drvoпрерадиваč	1
cestar	1
brodski motorist	1
brodograd. tehničar	1
alatničar	1

3.3. Očekivanja nakon napuštanja ustanove

Slika 7: Očekivanje sigurnog zaposlenja nakon izlaska iz zatvora/terapijske zajednice

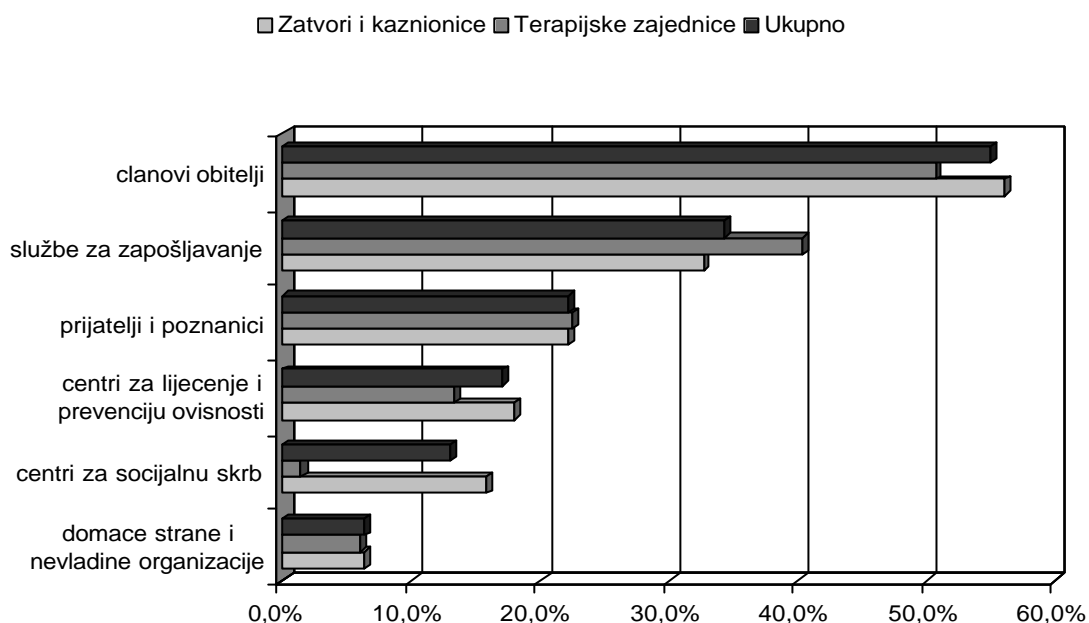
Kao što je prikazano na slici 7, više od polovice ispitanika očekuje da će nakon izlaska pronaći posao. Međutim, između dviju skupina zabilježena je značajna razlika. Naime, **63, 2 posto** osoba koje su trenutno u zatvoru ili kazionici vjeruje da ih čeka posao, takvo očekivanje ima samo **11,9 posto** osoba koje se trenutno nalaze u terapijskim zajednicama.

Slika 8: Poslodavci osoba koje imaju sigurno zaposlenje nakon izlaska iz ustanove (N=185)

Od osoba koje očekuju sigurno zaposlenje nakon izlaska (85 ispitanika), najviše ih misli da će pronaći posao u privatnom poduzeću (54,1 posto), obiteljskom poduzeću (24,5 posto), odnosno u vlastitom obrtu (22 posto). Od preostalih koji očekuju da će se zaposliti, 13,5 posto očekuju siguran posao u inozemstvu, 9,2 posto u državnom poduzeću, a 4,9 posto u terapijskoj zajednici. Dobiveni rezultati su prikazani na slici 8.

3.4. Očekivanja o pomoci u resocijalizaciji

Slika 9: Očekivani izvori pomoci u resocijalizaciji

Na slici 9 prikazano je komu će se zaposlenici obratiti za pomoć u vezi sa školovanjem, zaposlenjem i resocijalizacijom.

Većina očekivanja o izvorima pomoći u resocijalizaciji, ispitanici najviše vjeruju u pomoć članova obitelji (56 posto ispitanika iz zatvora te 50,7 posto iz terapijskih zajednica) i službi za zapošljavanje (32,7 posto ovisnika iz zatvora, odnosno 40,3 posto iz terapijskih zajednica). Znatno nepopularniji izvori pomoći u resocijalizaciji pokazali su se centri za socijalnu skrb (15,8 posto ispitanika iz zatvora, te samo 1,5 posto iz terapijskih zajednica) te domaće i strane nevladine organizacije i udruge (6,3 posto ispitanika iz zatvora i 6,0 posto iz terapijskih zajednica).

3.5. Percipirani problemi u resocijalizaciji

U posljednjem dijelu istraživanja sudionike smo ispitivali o tome koje probleme u resocijalizaciji smatraju najizraženijim. Rezultati su prikazani u tablici 3.

Tablica 3: Prikaz izraženosti različitih problema u resocijalizaciji ovisnika

Percipirani problem	Zatvori i kaznionice	Terapijske zajednice	Ukupno
Negativno stajalište javnosti	47.9%	50.7%	48.4%
Nedovoljna potpora institucija	42.6%	49.3%	43.9%
Socijalno isključivanje ovisnika	26.4%	20.9%	25.4%
Nedostatak savjetodavne i druge pomoći	22.2%	9%	19.7%
Nedovoljna informiranost ovisnika	13%	10.4%	12.5%
Nedostatak obiteljske potpore	4.9%	3%	4.6%
Nešto drugo	2.1%	0%	1.7%

U tablici 4 prikazani su percipirani problemi s obzirom na učestalost s kojom ispitanici o njima izvještavaju. Gotovo polovica sudionika istraživanja probleme u resocijalizaciji vidi na socijalnoj razini i to u stigmatizaciji bivših ovisnika te nedovoljnoj potpori državnih institucija. Povezano, oko četvrtine ispitivanih kao prepreku resocijalizaciji vidi socijalno isključivanje kojem su kao bivši ovisnici izloženi. Zanimljivo, manje od 5 posto ispitanika smatra problemom u resocijalizaciji nedostatak obiteljske potpore.

4. ZAKLJUCCI

Prema rezultatima provedenog istraživanja moguće je zamijetiti da su ispitane osobe ovisne o drogama pokazale veliko zanimanje za dodatnim obrazovanjem i/ili prekvalifikacijom. Najveći interes utvrđen je za kratkotrajne i usmjerene edukacije kao što su tečajevi informatike i stranih jezika. Također, gotovo polovica ispitivanih pokazala je interes za prekvalifikaciju u deficitarna zanimanja. Kao najveće izvore pomoći u resocijalizaciji, ispitivane osobe prepoznaju obitelj i službe za zapošljavanje, a najvećim preprekama ponovnom uključivanju u normalan život percipiraju stigmatizaciju ovisnika, isključivanje iz društva te neadekvatnu potporu institucija.

U Zagrebu, 28. veljače 2007.

Izradio: Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Vlade Republike Hrvatske